

Тема на деня ► 4-5

Дим
без
ОГЪН

Новини ► 8-9

Подслушването на
Ваньо Танов може да
се окаже незаконно

Пари BONNIER
pari.bg

Четвъртък

13 януари 2011, брой 9 (5068)

USD/BGN: 1.50762

▼ -0.19%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.29730

▲ +0.19%

Българска народна банка

Sofix: 364.68

▲ +0.01%

Българска фондова борса

BG40: 118.21

▲ +0.19%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Търговците на коли ограничават отстъпките

Размразяването на кредитирането и слабото повишаване на потреблението карат дилърите на автомобили да очакват през 2011 г. повече продажби и на по-високи цени ► 12-13

Новини ► 7

Шапът
струва на
България
близо един
милион лева

Компании ► 15

Airbus получи
рекордна
поръчка за
модернизираните
си самолети A320

Тенденции ► 18

България
изпревари
Румъния по
икономическа
свобода

Печеливш
Гергана Павлова

Заместник-министърът на здравеопазването Гергана Павлова беше избрана от правителството за представител на държавата в надзорния съвет на НЗОК и за негов председател. Тя заема мястото в управителния орган на здравната каса на финансовия зам.-министър Владислав Горанов.

Губещ
Дейвид Камерън

Лидерите на синдикатите заплашиха, че може да организират стачки по време на олимпийските игри през 2012 г. Британският премиер Дейвид Камерън и кметът на Лондон Борис Джонсън обаче ги предупредиха, че това ще навреди на икономиката на страната и на нейния имидж. Освен това служителите в лондонското метро заплашиха със стачка в сватбения ден на принц Уилям и Кейт Мидълтън през април.

Мнения

► По темата: Шоубизнесът не помага на земеделието
► Поздравления за смелата статия. Всички останали медии се правят на ударени с мокър парцал, докато Бойко-2 се разсипва от телевизионни участия, без да върши работа.

ОК

► По темата: Спринтът на развиващите се
► Действително развиващите се страни имат по-добри показатели, но това е доста нестабилна позиция. Все пак САЩ са абсолютни първенци в селско стопанство, производство на ел. енергия, природен газ и т. н. САЩ и Европа са емитенти на 90% от резервната валута в света, с която се измерва задлъжнялостта.

Росен Хаджиев

pari.bg Топ 3

1 Спринтът на развиващите се. Ускореният растеж на т.нар. развиващи се държави е на път сериозно да размести класацията на най-богатите икономики в света.

2 Втори пореден месечен ръст в продадените нови автомобили. През декември 2010 г. сделките с нови леки коли са с близо 13% повече спрямо същия месец на 2009 г.

3 Дефицитът за 2010 г. е 2.8 млрд. лв. Фискалният резерв към края на декември е 6 млрд. лв.

Коментар

Ценностен бълг

Филипа Радионова
philippa.radionova@pari.bg

Разсъжденията в посока, че подслушването е добра и правилна политика, са за едни други времена и един друг тип държава

Аз искам да бъда унижаван, не се притеснявам да ми нарушават правата, няма нищо лошо това да се случва и с всички останали граждани. И те не трябва да се притесняват, ако не вършат нищо нередно.

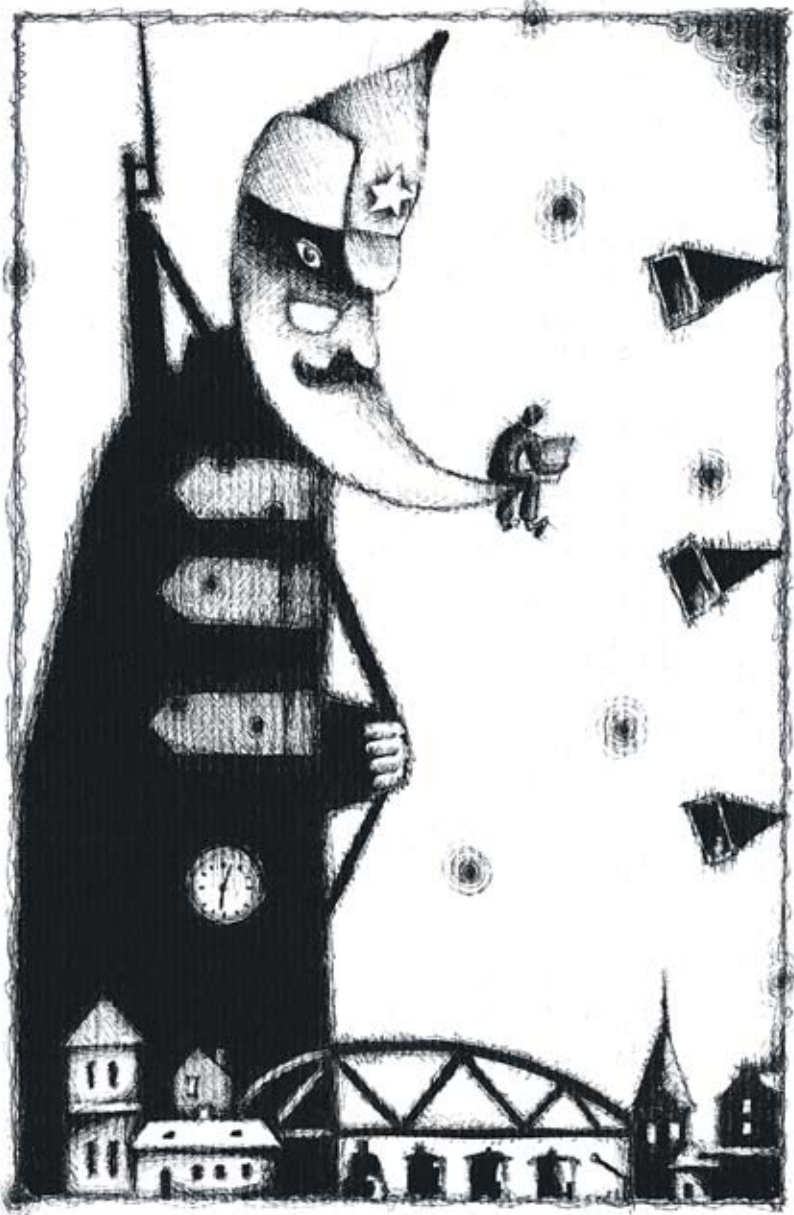
Това е обобщение на приповдигнатите изказвания на министри след началото на скандала с подслушване на членове на кабинета. “Не ме интересува”, “Не се притеснявам”, “Нямам какво да крия”, “Не виждам нищо лошо”. Това вече са реални реплики, последната е на премиера Бойко Борисов. Външният министър Николай Младенов пък обяви, че хич не го и интересува. А трябва.

Когато министрите, хората, които правят политиката на държавата, обясняват по медиите и на публични места колко е прекрасно да се подслушва, защото престъпността трябва да бъде преборена, това се нарича промиване на мозъци. От сряда то официално е наредено от премиера Бойко

Борисов, който на заседанието на правителството обяснява “бавно и напоително” по собствените му думи защо това е правилният път. И предупреждава министрите си: “Те ви подтикват да кажете “Ние не искаме да ни подслушват”. Да, когато работиш честно и почтено, няма кой да те подслушва.” Кое то може да се тълкува като признание, че подслушваните министри не работят “честно и почтено”, но това е една друга тема.

Колкото и да е притеснително защо подслушванията се увеличават (двойно по данни на градския прокурор Николай Кокинов), доколко са основателни, регламентирани ли са и най-вече с каква цел се правят, развитието на историята показва един още по-тревожен феномен: Поведението на ръководителите в управлението. Не е съвсем нормално през 2011 г. хора, които са министри, претендират да са модерно мислещи, че водят страната в правилната посока, самоопределят се като демократи и така нататък, да реагират по подобен начин.

Проблемът става още по-сериозен, ако наистина са вътрешно убедени в позицията си, а не става въпрос за поза. Защото това издава генерален бълг в ценностната система. Не при един, а при няколко членове на кабинета. Дотук единствено правосъдният министър

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Мargarита Попова еднозначно разкритикува безконтролното и масово подслушване. Ако още не е ясно, разсъжденията в посока, че този вид репресия е добра и правилна политика, са за едни други времена и един друг тип държава. При един от най-големите подобни скандали, т.нар. Бръмбаргейт с подслушването на главния прокурор Никола Филчев преди повече от десет години, дебатът беше за начините на ограничаването на

безконтролното подслушване и “отрязване” на изостаналите от комунизма привички на службите. С демонстративното си одобрение към възродената тенденция сега управляващите на практика възстановяват именно това мислене. И както вече стана дума - май проблемът е, че те просто точно така си разсъждават. А щом така си разсъждават, нямат място в ръководството на европейска държава в XXI век. ■

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Радостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглюка ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Най-тежката последица от поведението на нашия Председател е изчезването на общата “КАУЗА ДПС”, която отстъпи място на личните каузи за бързото материално обогатяване

► **Касим Дал** обяснява решението си да напусне ръководството на ДПС в писмо до структурите на партията

Безработица

9.47

► процента е безработицата през изминалата 2010 г. по данни на Агенцията по заетостта

Коментар

Ако имаше повече смелост...

Министерството на финансите обяви, че по предварителни данни през 2010 г. бюджетният дефицит по европейската методология е 3.6% от БВП (стр. 6). Използвам европейската методология, защото данните по българската методология постоянно се манипулират чрез забавени плащания, невъннат ДДС и пр. Европейската засега не сме я “пробили” - или поне не знаем за такова нещо.

Бюджетният дефицит е малко по-нисък от заложеното в актуализирания бюджет 3.8% от БВП. Но като имаме предвид огромния растеж на износа и увеличението

Георги Ангелов, старши икономист в “Отворено общество”

” **Добрата новина е в разходите, които, изглежда, през последните няколко месеца са под контрол**

на инфлацията, не е толкова учудващо по-доброто представяне в приходите. Добрата новина е в разходите, които, изглежда, през последните няколко месеца са под контрол. В сравнение с началото на годината, когато духът беше изпуснат от бутилката, сега изглежда, че има някакви наченки на бюджетна дисциплина. Да видим обаче дали тя ще издържи в изборна година като 2011.

Да преминем към лошите новини. За втора поредна година имаме бюджетен дефицит над 3.5% от БВП. Това са най-високите нива от хиперинфлацията насам, което въобще не е добра индикация.

И не искам да чувам оправдания като това, че в Германия дефицитът е по-висок. Първо, защото България не е богата, стабилна и развита икономическа страна като Германия. И второ, защото дефицитът в Германия всъщност е по-нисък от българския. Слуховете, че бюджетният дефицит в България е по-нисък от германския, се оказаха силно преувеличени.

По-интересно е, че 3.6% бюджетен дефицит означава, че само 0.6% ни деляха от спазване на европейските изисквания. Това са 400 милиона лева - което е нищо при годишен държавен бюджет от 28 милиарда лева.

Изисквах се съвсем малко усилия да се намерят неефективни разходи за 400 милиона и да се съкратят. Казвам малко усилие, защото неефективни разходи в бюджета има милиарди.

Спортната зала, която правителството реши да строи в най-голямата бюджетна криза, е около една трета от тези 400 милиона. Още една трета можеше да дойде от изискването полиците, военните и чиновниците да си плащат сами осигуровките, ако правителството беше проявило смелост да го приеме. Пенсионна реформа можеше да спести стотици милиони, да

не споменавам реформи в администрация, полиция, железници, продажби на активи и т.н.

Лесно можехме да сме сред страните с дефицит под 3% от БВП (тези страни са малко на брой, но имат рекорден икономически растеж през 2010-а). Имаше нужда от малко смелост, но тя не се намери у премиера Бойко Борисов. Именно премиерът спря реформите, разду разходите и тези дни се похвали, че не е позволил на Дянков да намали бюджета на МВР. Дали ще продължи в същата посока, или ще си вземе поука от грубата грешка през 2010-а? **■**

Природно бедствие

► **Австралийски търговци се опитват да спасят кафе-машина** от наводнения си магазин. Катастрофалните наводнения в страната продължават вече месец и са най-големите от десетилетие насам. По последни данни са отнели живота на 14 души, а 90 се водят за изчезнали

СНИМКА REUTERS

В броя четете още

Свят ► 10

Русия обвини полските пилоти за катастрофата с Качински

Европари ► 20-21

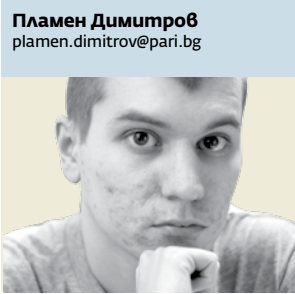
Да успееш от третия път

► Компания за етикети има два европейски проекта за близо 500 хил. лв.

Дим без огън

Електронната цигара е сравнително нов продукт, който щади здравето на пушача, но не го кара задължително да се откаже от пушенето. Плюсовете и минусите от този продукт засега остават недоказани

Да видим как някой издиша тютюнев дим на обществено място, дори точно под знака „Пушенето забранено“, не е нещо необичайно. Българите все още трудно приемат намеса в един от най-любимите си, но за съжаление извънредно вредни навици. По данни на Евростат от март 2009 г. страната ни е на второ място в Европейския съюз по брой на пушачите след Гърция. Цели 39% от сънародниците ни пушат постоянно или от време на време, така че всички инициативи за ограничаване на тази практика се посрещат нееднозначно. През последните години обаче се забелязват все повече хора, които пушат странни цигари, които никога не се смаяват и които не ръсят пепел. Освен всичко друго тези хора настояват да задоволяват никотиновия си глад на места, където тютюнопушенето не е разрешено. Те всъщност не нарушават правилата,

Пламен Димитров
plamen.dimitrov@pari.bg

защото използват устройства, наречени просто „електронна цигара“.

USB цигари

Едва ли може да има съмнение, че електронните цигари идват от Китай. Любопитното е, че те не просто се произвеждат там, а са оригинално китайско изобретение - измислени са от китайския лекар Хон Лик през 2003 г. и са изкарани на пазара през следващата година. В момента патентът върху този продукт се държи от хонконгската компания Ruuyan. На външен вид те силно напомнят

на обикновените цигари като размер и форма. Като начин на действие обаче са доста различни. Състоят се от три части - батерия, пълнител и най-основното: компонент, наречен „атомизатор“. При вдишване, или „дърпане“, от електронната цигара атомизаторът се нагрива и изпарява течния никотин, с който е напоен тампон, съдържащ се в пълнителя. Повечето модели имат и лампичка в предната част, която свети при вдишване, за да симулира пламъче. Самата течност съдържа пречистен никотин, който не съдържа вредните канцерогенни съставки на истинските цигари, като катрани на пример. Издишаният дим също не е обикновеният тютюнев пушек, а според производителите на тези устройства съдържа единствено водна пара. Това е причината е-цигарите да се рекламират като напълно безвредни за човешкото

здраве. Никотинът като вещество действително не е опасен, казва и д-р Любомир Киров, председател на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари. Той пояснява, че са опасни допълнителните вещества, които се отделят при горенето на тютюна.

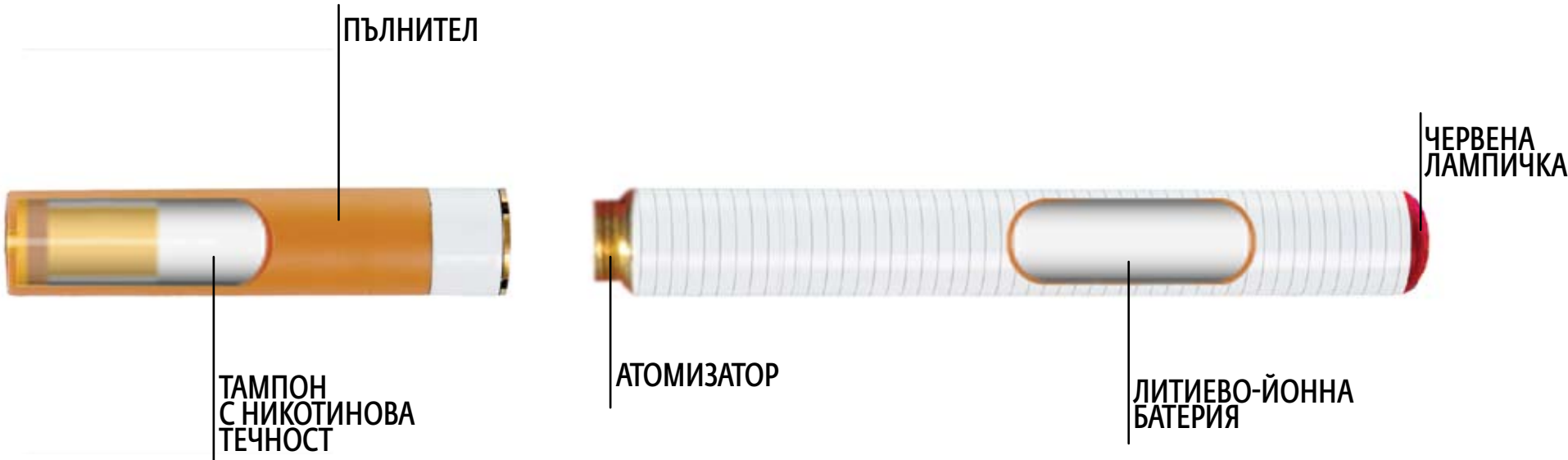
Временно решение или окончателен край

Доста по-спорен е въпросът дали електронната цигара може да помогне за цялостно отказване от тютюнопушенето. Повечето

фирми, разпространяващи този продукт, признават, че сама по себе си е-цигарата не може да доведе до спиране на пушенето. Все пак според тях този алтернативен метод може да разчупи традиционния навик и косвено да доведе до намаляване или отказ. Повечето лекари са на обратното мнение и въпреки че признават безопасността на устройството, консенсусът е, че то не може да доведе до прекратяване на навика. „Електронните

цигари служат единствено за удобство на пушачите“, заявява д-р Коста Костов, председател на Българското дружество по белодробни болести. Той казва, че този метод за отказване не е сред предпочитаните от европейските лекари и че електронните цигари не фигурират в световната практика за прекратяване на зависимостта от тютюнопушене. Извън лекарските среди мненията са разнопосочни - някои хора разказват, че чрез електронните джаджи са

Устройство на електронната цигара

Вещества

Какво има

В пълнителя

► Течността, която се съдържа в пълнителите за електронни цигари, се продава също и в отделни шишета. Така пушачът може да презапери изхабен пълнител, вместо да купува нов. Тази течност се състои от никотин, разтворен в пропиленгликол и/или растителен глицерин. И двете съставки са често срещани хранителни добавки.

► Пропиленгликолят се използва за медицински цели (например в инхалатори за астма) от 50-те години на миналия век и досега не са познати сериозни странични ефекти. Американската лекарствена администрация FDA го класифицира като „приет за безопасен“.

► Предлагат се течности с различна концентрация на никотин, за да може пушачът сам да реши колко силна желае да е цигарата. Стандартните количества са „нулев нико-

тин“, ниска доза (6-8 мг/мл), средна (10-14 мг/мл), високи и екстрависоки дози (съответно 16-18 мг/мл и 24-36 мг/мл). Стандартното обозначение „мг/мл“ върху опаковките често се съкращава само до „мг“. Теченият никотин се продава и с разнообразни вкусове, някои от които наподобяват традиционните цигари и дори специфични марки. Други са направени с вкус на плодове, ванилия, карамел или кафе.

► Въпреки липсата на странични ефекти за бременни жени не се препоръчва да употребяват електронни цигари, дори тези с нулево съдържание на никотин. Продуктът по принцип се продава единствено на лица над 18-годишна възраст и не е насочен към деца. Устройството е забранено в редица страни.

► Във Финландия например пълнителите с никотин са забранени за продажба, но може да бъдат внасяни от други страни от Европейското икономическо пространство.

► **Законодателството за борба с пушенето се затяга из цяла Европа, така че може би скоро мнозина пристрастени към тютюна ще трябва да се преориентират към по-здравословни алтернативи**

СНИМКА SHUTTERSTOCK

успели да се откажат от цигарите, други зарязват технологичния вариант и се завръщат към истинските.

Дългата ръка на никотина

Остава и притеснението, че е-цигарите може да подтикнат непушачи към започване поради обещанията си за пълна безопасност. Експерти от Министерството на здравеопазването определят това като „ефект на красивата ръка“. Там се крие и рискът от това хора

да преминат към истински тютюневи продукти, след като са започнали с електронните. Това е и причината тези устройства да са забранени за продажба в някои страни, като Канада и Бразилия. На други места те се продават единствено в аптеки, тъй като се класифицират като лекарствен продукт. У нас в момента те не се регулират от нито една държавна институция поради различни затруднения. В родния си Китай е-цигарите са легални, но обикновените са толкова

евтини, че разпространението им е сравнително ограничено.

Липса на информация

Ако се говори за разпространение, по данни от изследване на Асоциацията за електронни цигари през 2009 г. в Европа броят на ползвателите на тези устройства е надхвърлял 300 хил. души. За България броят на потребителите на е-цигари може да бъде определен доста по-трудно. Повечето транзакции

се извършват по интернет в онлайн магазини, а търговците са лаконични, що се отнася до броя на реализираните продажби. „Няма да станеш милионер от това, но е достатъчно за изхранването на едно семейство“, каза за в. „Пари“ Стоян Стоянов, собственик на малък онлайн магазин за подобни устройства от Варна. Според него интересът към този продукт е на вълни и обикновено се засилва след появата на електронни цигари в медиите или

в популярни филми. „Не знам някой да прави проучвания за отражението на електронните цигари върху продажбите на истинските“, допълва Христо Лачев, председател на Асоциацията на производителите и търговците на тютюн и тютюневи изделия и бивш изпълнителен директор на тютюневия гигант „Булгартабак“. Той обаче смята, че при всички случаи влиянието на устройствата върху пазара на тютюневи изделия е несъмнено.

Електронните цигари са един развиващ се бизнес, който обаче засега си остава нишов. Те действително са по-безопасни за човешкото здраве от истинските, но според преобладаващото лекарско мнение не е възможно да доведат до цялостно прекъсване на вредния навик. Предстои да видим дали тези устройства ще наберат популярност след въвеждането на по-строги мерки против тютюнопушенето, каквито в момента са на мода в Европа. **П**

Електронните цигари решават само една четвърт от проблема

Не съм привърженик на този тип метод за отказване. Той не фигурира в световната практика и не е сигурно, че ще доведе до желания резултат. Като цяло не е сред най-предпочитаните от колегите в европейски и световен мащаб. Бих приел електронните цигари като ефективен метод за отказ от тютюнопушене единствено след като видя компетентно клинично изследване от сериозен медицински журнал.

При този тип устройства никотинът не влиза в тялото чрез дихателните пътища, а се усвоява през лигави-

Доц. г-р Коста Костов, председател на Българското дружество по белодробни болести

” Ръката не трябва да пипа, да не вкарва нищо в устата

цата. По този показател електронните цигари са сходни с никотиновите дъвки или лепенки. Това е частта, която отговаря на нуждите на биологичния навик на пушача. Тютюнопушенето обаче има два аспекта - биологична зависимост и

социален навик, така наречения социален аспект. Това е привычката човек да държи нещо в ръката си и от време на време да дърпа с уста. При електронните цигари този навик си остава.

Електронните цигари не са ефективни именно по тази причина - те засягат само част от проблема и подходът не е комплексен. Бих казал, че те решават едва една четвърт от проблема. За отказване от тютюнопушене е необходимо ръката да не пипа, да не вкарва нищо в устата. В този си вид електронните цигари служат единствено за удобство на пушачите. **П**

Никой не контролира продажбата на електронни цигари

От Министерството на здравеопазването казаха за в. „Пари“, че електронните цигари са със спорен статут, и то не само в България. До момента нито един вносител у нас не е предоставил „електронната цигара“ за регистриране от Изпълнителната агенция по лекарствата, Комисията за защита на потребителите не може да го контролира ефективно, защото устройството излъчва химическо вещество, а Министерството на здравеопазването е зависимо от компетенциите на агенцията и комисията.

Министерството е изразило становище пред Европейската комисия за разширяване на обхвата на Директивата на тютю-

Позиция на Министерството на здравеопазването

” Крайно време е всички да станем нетърпими към тютюнопушенето

невите продукти и скоро се очаква ЕС да има обща позиция, тъй като в различните държави членки електронната цигара има различен и спорен статут: тя или се регулира като лекарство, или като медицинско средство, или като общ продукт. От МЗ казаха още, че всеки търговец на този продукт трябва да притежава сертификат за неговата безвредност, в противен

случай влиза в хипотезата на предумишлен вредител. Според експертите на МЗ една от причините за пропушване е „красивата ръка, която трябва да се покаже в динамика“. Електронната цигара в този смисъл подкрепя „ефекта на красивата ръка“. Затова и този тип пушачи трудно отказват цигарите чрез електронната цигара. От министерството изразиха становище, че е крайно време „всички да станем нетърпими, и пушачи, и непушачи - към тютюнопушенето около нас“. Според тях особено обезпокояващо е, когато пушачите не осъзнават вредите от канцерогенния химически тютюнев дим за децата или бременните жени около тях. **П**

Правителството се вмести в плановите си за дефицит за 2010 г.

Приходите са изпълнени малко над 100%, съобщи министерството на финансите

► За тази година финансовият министър Симеон Дянков е предвидил по-малък дефицит - 2.5%

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Решение Парламентът отхвърли предложението за фискален борд

► Депутатите отхвърлиха на първо четене Законо-

проекта за изменение и допълнение на Закона за устройството на търговския бюджет, който беше внесен от съпредседателя на Синята коалиция Мартин Димитров и група народни представители. Предложението бяха дефицитът да мине на начислена основа, да се

запише, че от 2013 г. той може да е до 3% при условия на криза, а външният дълг от 2013 г. да е до 1%. Според съпредседателя на Синята коалиция Мартин Димитров, ако това се приеме, страната може да излезе с балансиран бюджет или с излишък. "Ако в устройствения закон се запише,

че дефицитът няма да надхвърли 3%, това може да е гаранция, че страната ще запази финансовата си стабилност", коментира и Иван Костов, съпредседател на коалицията. Според него, ако дефицитът премине на касова основа, той може да е в рамките на допустимото.

Правителството изпълни плана си за бюджетен дефицит за 2010 г. Това обаче е благодарение на актуализацията на бюджета, която беше направена в средата на миналата година. Според първоначалния закон бюджетът трябваше да бъде балансиран, т.е. да е на нула. Дефицитът за 2010 г. на касова основа е 3.9% (3.6% на начислена основа) от brutния вътрешен продукт (БВП), или 2.8 млрд. лв., съобщи от Министерството на финансите. Актуализираният през пролетта бюджет разрешаваше до 4.8% дефицит (3.9% на начислена основа).

Преизпълнение

Приходите по републиканския бюджет са изпълнени малко над 100% в годишен план, съобщи още от финансовото ведомство. Само за декември дефицитът е 934 млн. лв. Фискалният резерв е 6 млрд. лв. в края на декември, т.е. над допълнително гласуваната граница от 4.5 млрд. лв. и под предишните разчети за 6.3 млрд. лв.

Данните за изпълнението на консолидирания бюджет към 31 декември 2010 г. ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите на 31 януари 2011 г.

Повторяемост

Това е втората поред-

Данни Инфлацията за 2010 г. е 2.4%

► Инфлацията в края на 2010 г. е 2.4%, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). За 2009 г. беше отчетена инфлация от 2.8%.

► Само за декември инфлацията е 4.5%, което е забавяне в сравнение с месец по-рано, когато беше 4.6%.

► Най-голямото повишение през декември е отчетено за транспорта и хранителните продукти - съответно с 1.8 и 0.4%, а най-малко при алкохол и цигари и облекло и обувки - с по 0.1%.

на година на бюджетен дефицит. В края на декември правителството прие бюджета и за 2011 г. Предвиден е дефицит от 1.96 млрд. лв., или 2.5% от brutния вътрешен продукт. От различните политически партии предупреждават, че има опасност през тази година страната да излезе на свръхдефицит.

Радослава Димитрова

Столичната община може да намали такса смет за бизнеса с 2 промила

Фирмите обаче ще плащат повече за данък сгради

Такса смет в София за фирмите може да бъде намалена от 12 на 10 промила. Това съобщи заместник-кметът на Столичната община Минко Герджиков при общественото обсъждане на бюджета на София. Той обаче не е записал това предложение в докладната си за общинския съвет за промените в местните данъци и такси.

Всички фирми, които са регистрирани в София, ще плащат данък сгради. Данъкът е 12 промила от стойността на сградата.

Замърсителят да плаща

"Намалението с 2 промила на ставката е незначително. Таксата трябва да се определя от количеството генериран отпадък", коментира заместник-председателят на Българската стопанска камара Димитър

Бранков. Работодателската организация от години протестира срещу това, че често фирмите плащат по-висока такса битови отпадъци за сметка на гражданите. Бранков обясни, че към момента таксата в София за бизнеса е 7 пъти по-голяма, отколкото тази, която плащат столичани. Преди време заместник-кметът по екологията Мария Бояджийска обясни, че ще има постепенно намаляване на такса смет за бизнеса, докато през 2020 г. се стигне до положение, в което и фирмите, и гражданите да плащат справедливи суми спрямо отпадъците, които изхвърлят. Към момента обаче от общината не смеят да повишат драстично такса смет за гражданите, защото тя няма да бъде социално поносима и софиянци няма да я плащат.

Общината изпълнявала препоръка

Намалението на такса смет за бизнеса нямало да понижи приходите в общинска-

та хазна. Облекчението за фирмите ще се компенсира от презонирането и от парите, които ще трябва да плащат собствениците на обитавани имоти, които обаче нямат Акт 16 например. Според Герджиков с намаляването на такса смет за бизнеса общината ще изпълни препоръка на Европейската комисия да се взима поравно от гражданите и от фирмите. Фирмите може и да плащат по-малко за отпадъците си, обаче се очаква, че ще внесат в хазната на София със 7.5 млн. лв. повече от данък сгради. Както в "Пари" писа, фирмите ще се облагат върху по-високата стойност от отчетната стойност и данъчната оценка.

В очакване на одобрението от ЕК

Заместник-кметът по финансите обясни, че през април се очаква ЕК да одобри апликационната форма за завода за боклук, а след това трябва да започне и същинското му изграждане. Герджиков не можа да каже дали се водят

► Заместник-кметът на Столичната община Минко Герджиков не е предложил официално на общинския съвет намаляване на такса смет за бизнеса

разговори с фирмата за намаляване цената на завода, защото от ЕК смятат, че тя е твърде висока.

Голямото сверяване

Всеки месец КАТ и общината ще засичат данните си за новорегистрираните автомобили. През миналата година в КАТ са регистрирани 103 000 автомобила, а от тях 10 000 не са напра-

вили това в кметството и съответно не са платили данък МПС. "Ние поискахме и законодателни промени при годишен преглед или прехвърляне на кола да се иска документ за платен данък. Това са средства от данъка на колите, които ние използваме за асфалтиране на улиците в града", каза Герджиков.

Красимира Янева

Рекорд Бюджетът на София ще е 1.3 млрд. лв.

► 2011 г. ще е годината с рекордно висок бюджет на София - 1.302 млрд. лв. Почти половината от тях ще бъдат за капиталови разходи - 624 млн. лв. От тях 122.3 млн. лв. са предвидени за завода за преработка на отпадъците. Общината ще субсидира преференциалните карти за градски

транспорт с 90 млн. лв. - с 5 млн. лв. повече в сравнение с миналата година. С такава сума обаче са намалени разходите за здравеопазване, като те вече ще са 33.2 млн. лв. За почистване на града са предвидени 81.6 млн. лв., а за управление на дейностите по отпадъците - 32 млн. лв. За ремонт на улици отново са планирани 27 млн. лв., а около 32 млн. лв. са предвидени за изграждане на кръстовища на 2 нива.

Забраната за движение на животни и храни заради шапа ще остане само за Бургас

Ако Европейският съюз не одобри 100% обезщетения за стопаните, останалите средства ще бъдат платени от държавния бюджет

Ветеринарномедицинската служба ще вдигне забраната за движение на животни и храни за пет области в България заради открития шап в бургаското село Кости. Тя ще остане в сила само за Бургаска област. Там ще бъдат разработени специални мерки за придвижване на животните през следващите няколко месеца. Решение е взето след заседание на ветеринарния комитет към Европейския съюз.

Изцяло ще бъдат компенсирани загубите на стопаните, чиито животни бяха умъртвени заради шапа. Ако Европейският съюз не одобри помощта във връзка с болестта да бъде 100%, останалите средства ще бъдат доплатени от държавния бюджет, съобщи земеделският министър Мирослав Найденов. Решението е било одобрено и от правителството.

Компенсациите обаче се отнасят само за собствениците на умъртвените 530 животни в странджанското село Кости. Според земеделския министър те са в размер на около 300 000 лв. Заедно

с всички останали разходи за овладяването на заразата сумата нараства до около милион лева.

Обещано

Максимум 60% компенсации ще получат българските фермери от Европейската комисия (ЕК) заради случаите на шап в страната, заяви по-рано говорителят на Европейската комисия по въпросите на здравеопазването Фредерик Венсан. Той поясни, че шап е болестта, за която фермерите получават най-високи компенсации според регламента на Евросъюза, но максимумът е 60%.

„Разговарях с еврокомисаря по здравеопазването Джон Дали и уточнихме, че той ще ни подкрепи в предложението да получим 100% компенсации. В регламента има специална точка, която позволява това. Все още обаче няма такова решение от Брюксел, затова и официалната позиция на Европейската комисия е за 60%“, обясни Найденов. Той обаче подчерта, че дори средствата от Брюксел да останат в размер на 60%, правителството ще поеме останалите 40%.

Компенсации за целия период

Найденов добави, че животновъдите от Кости ще бъдат компенсирани и със загуби-

► **Мирослав Найденов обеща, че животновъдите от Кости ще бъдат компенсирани и със загубите от евентуално нереализиране на продукцията си за периода на карантината**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

те от евентуално нереализиране на продукцията си за периода на карантината, който е три месеца.

„Тоест, ако кравата струва например 1000 лв., но стопанинът печели от нея по 300 лв. месечно, той ще получи като обезщетение 1900 лв.“, разясни земеделският министър. Той увери и че положителни проби от жи-

вотни към момента има само в селото и никъде другаде. Референтна лаборатория в Англия е уточнила и типа на вирусния щам. Той идва от Иран и азиатската част на Турция.

Разминали сме се бил тънко

Около милион лева струва на България да спре раз-

пространението на опасната болест, като около 300 хил. лв. от тях са за обезщетения. Според Мирослав Найденов обаче това не е толкова голяма сума на фона на потенциала, който има заболяването. Той припомни, че през 2001 г. шапът се развил във Великобритания и милиони говеда трябваше да бъдат умъртвени, а финансовото

измерение на епидемията беше в размер на 10 млрд. паунда.

Ден по-рано земеделският министър обеща и да поиска от ЕК обезщетения и за бизнеса. За да бъдат поискани компенсации за бизнеса обаче, първо трябва обстановката да се нормализира и да бъдат изчислени загубите.

Ани Коджаубанова

Екоминистерството удължава още срока за ОВОС на “Бургас - Александруполис”

До края на февруари компанията може да внесе документите в МОСВ, а оценката ще дойде 30 дни по-късно

До края на февруари компанията, която ще изгражда петролопровода “Бургас - Александруполис” - “Транс Болкан Пайплайн Б.В.”, може да внесе допълнителните

документи за оценката по въздействие върху околната среда (ОВОС) в Министерството на околната среда и водите.

Забавянето струва пари

Екологичната оценка е решаваща за участието на страната ни в проекта. Докато тя се бави, на сметката на държавата се трупат задължения, които трябва да

се изплащат всяка година за осъществяване дейността на проектната компания, която ще изгражда тръбопровода.

Ековедомството върна предишния проект на компанията през ноември 2010 г. заради технологията на разтоварване на нефта в Бургаския залив, която предвиждаше проектът. Тогава от министерството заявиха, че “Транс Болкан Пайплайн Б.В.” не е направила анализ

на предполагаемите щети при нефтен разлив.

Два месеца за поправка

Възложителят на проекта имаше два месеца да преработи документите, които да представи на министерството. Те трябваше да изтекат в началото на януари, след което МОСВ да даде решението си по ОВОС в срок от 30 дни. От екове-

домството заявиха пред в. “Пари”, че са удължили срока за внасяне на подобрения вариант до 28 февруари. Това означава, че положителна или отрицателна оценка за въздействието на околната среда от ековедомството ще има в края на март.

Оптимистичен и песимистичен вариант

В случай че оценката е поло-

жителна, МОСВ ще проведе едномесечно обсъждане на проекта с общините, през които тръбата ще минава.

Окончателното решение за реализацията на “Бургас - Александруполис” ще дойде 45 дни след него.

При три отрицателни оценки от ековедомството проектът няма да може да бъде реализиран.

Елина Пулчева

Фармацевтите също се възпротивиха на търговете за лекарства в болниците

Те предложиха скъпоструващите медикаменти да преминат изцяло към НЗОК

Фармацевтичните организации също се разбунтуваха срещу намерението на Министерството на здравеопазването да прехвърли провеждането на търгове за скъпоструващи лекарства към болниците. Те изпратиха писма със своите становища до здравното министерство.

Институцията предложи вместо един централизиран търг за тези медикаменти, презначначени предимно за онкоболни и хора на хемодиализа, да се провеждат над 20 такива. Досега търгът се организираше от здравното министерство, от март 2011 г. по новата процедура те ще се провеждат в болниците, в които се лекуват страдащите от тези заболявания. Пациентските организации алармираха миналата седмица, че това допълнително ще утежни процедурата, като

ще наложи различни цени за един и същ медикамент. От здравното министерство пък се аргументираха, че промяната се прави в услуга на болните, които по този начин ще получат лекарствата си навреме.

Ответна реакция

Българската генерична асоциация и асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители у нас (ARPharM) подкрепиха пациентските организации. В писмото си до

министерството ARPharM пише, че промяната няма да подобри ситуацията със скъпоструващите лекарства, а напротив, ще се “прибавят нови проблеми, специфични за болничния сектор - не ефективност, задължнялост към доставчиците. Лечебните заведения у нас и сега имат над 150 млн. лв. дългове само към дистрибуторите на лекарства. Изпълнителният директор на ARPharM Деян Денев и председателят на организацията Илиана Паунова посочват още, че проблемите

с търговете идват от спецификата им като такива, а не от това кой ги провежда. “Всеки търг на лекарства означава предварително определяне на количества - практика, която води до презапасаване с определени медикаменти и недостиг на други”, пише още в писмото на ARPharM. Българската генерична асоциация пък се опасява, че новата процедура ще доведе до сринове в системата на снабдяване със скъпоструващи медикаменти, защото нито болниците, нито дистрибуто-

рите, нито производителите са готови да провеждат над 20 търга.

Евентуален изход

И двете организации предлагат колкото е възможно по-скоро скъпоструващите медикаменти да бъдат набавяни чрез реимбурсен модел, а не чрез тръжна процедура. Това означава, че тези лекарства трябва да преминат за финансиране към НЗОК и да достигат до пациента чрез аптеките към болниците.

Елена Петкова

Подслушването на Ваньо може да се окаже незако

Софийската градска прокуратура не е искала подслушване на Ваньо Танов, съобщи градският прокурор Николай Кокинов

Изнесените записи на разговори между Ваньо Танов, Владислав Горанов и Симеон Дянков може да се окажат незаконни. Това става все по-вероятно, след като софийският градски прокурор Николай Кокинов съобщи, че в Софийската градска прокуратура (СГС) няма производство срещу шефа на митниците Ваньо Танов, а от страна на прокуратурата не е подавано искане за подслушването му.

Междувременно по време на първото заседание на парламента депутати от различните политически партии се обявиха срещу подслушването. Това се превърна в първата тема на депутатите, които поискаха създаването на анкетна комисия, която да установи как са изтекли записите в публичното пространство.

Източникът остава неясен

Кокинов обясни, че техническата експертиза, която трябва да изясни дали записите на разговори между Ваньо Танов, министър Дянков и заместник-министър Горанов са от специални разузнавателни средства (СРС), кой ги е поръчал и дали оповестяването им е износ на класифицирана информация, все още не е готова. Заключениеята от нея се очакват до края на другата седмица.

“Все още не можем да си позволим да правим каквито и да било изводи”, обясни градският прокурор. По думите му, ако записите се окажат СРС-та, съответните длъжностни лица, които са позволили изтичането им, трябва да си понесат отговорността. “Ще бъдат проверени всички служби, които боравят със СРС-та”, каза Кокинов. По думите му всички законни СРС-та минават през съдия и е нормално да се проверят първо съдиите, после заявителите.

Под въпрос

“Това, че записите не са искани от Софийската градска прокуратура може да означава много неща”, комен-

тира адвокатът Александър Кашъмов. Той обясни, че искането може да дойде и от друга прокуратура, но в случая това не е логично, защото исканията се правят по местоживее на лицата. Т. е. в случая това трябва да бъде направено от Софийската градска прокуратура. “Има и допълнителни въпроси”, обясни Кашъмов. Той коментира, че искане може да се направи не само от наблюдаващата прокуратура, но и от всички дирекции на МВР. В този случай обаче прокуратурата пак трябва да е наясно с използването на СРС-та и ако сега записите идват от дирекции на МВР, вътрешният министър трябва да обясни защо прокуратурата не знае за това.

СРС-тата като тема на новата пленарна сесия

Депутатите откриха новата сесия с дебати около подслушванията. Лидерът на опозицията Сергей Станишев обясни, че нагласата на управляващите е рутинна, а управлението е като в районно полицейско управление. По думите му страната навлиза в управленска криза, сигурността е мизерна, а скандалът от записаните разговори показва задкулисието на управлението.

Съпредседателят на Синята коалиция Иван Костов призова парламентарната подкомисия за контрол върху СРС-тата да разследва подслушването на Ваньо Танов. Според него не трябва да се създава извънредна парламентарна комисия, защото това ще е паническо действие. “Ще работим за това да стане ясно дали всичко е редовно в използването на СРС. Ще настояваме комисията по корупция да изслуша Ваньо Танов за това кое е политическото покровителство върху фирмите”, обеща Иван Костов. Той коментира още, че много важно за народните представители е шефът на митниците да разкаже всичко, което се отнася до този случай.

Щателна проверка

Вътрешният министър Цветан Цветанов коментира, че не се страхува от подслушване, защото всеки гражданин може да бъде подложен на такова нещо. Той е разпоредил проверка за исканията за СРС-та, които са постъпили в прокуратурата от МВР. Цветанов иска и да бъдат проверени всички осъществени записи със специални средства в периода 2007-2010 г. Той не пожела да коментира това, че в прокуратурата няма искане за подслушването на Ваньо Танов, защото все още не е ясно откъде идват записите.

Премиерът Бойко Борисов повтори изказванията си, че когато министрите работят честно, няма от какво да се притесняват. “Те ви подтикват да кажете “Ние не искаме да ни подслушват”. Да, когато работиш честно и почтено, няма кой да те подслушва”, коментира още Борисов.

Радослава Димитрова

Начинът на управление е като в РПУ

Страшното в скандала с подслушаните разговори на Танов е, че представя пред обществото задкулисието и кухнята на управлението, която е лъжи, клиентелизъм, обвинения в контрабанда. Нагласата за работа на парламента е рутинна, все едно че нищо не се е случило в последните седмици, докато Народното събрание е било във ваканция. За какъв остров на стабилност може да се говори, след като тази стабилност е мизерна. Има морална криза чрез поредицата от скандали. Начинът на управление на ГЕРБ е като в РПУ. Страната навлиза в управленска криза, но е рано да се говори за политическа криза.

► Сергей Станишев, председател на “Коалиция за България”

Танов нно

” Все още не можем да си позволим да правим каквито и да било изводи. Ако записите се окажат СРС-та, отговорността трябва да понесат съответните длъжностни лица, които са позволили изтичането им

Николай Кокчинов,
градски прокурор на София

Ръст Исканията за СРС-та са се увеличили с 50%

- През 2010 г. исканията за СРС-та са се увеличили с над 50% в сравнение с 2009 г.
- През 2009 г. Градска прокуратура-София е поискала близо 1500 СРС-та, от тях 21%, или 311, са станали веществени доказателствени средства. Броят им през 2010 г. е бил над 2200, от тях са изготвени 507 доказателствени средства.
- Отказите на съда да се разреши СРС са само в 1% от случаите.
- Подслушванията на телефони са над 90% от исканията.

СНИМКА БОБИТОШЕВ

Ваньо Танов да каже всичко по случая

Ще работим за това да стане ясно дали всичко е редовно в използването на СРС. Ще настояваме Комисията по корупция да изслуша Ваньо Танов за това кое е политическото покровителство върху фирмите.

Ваньо Танов трябва да каже всичко това, което се отнася до този случай, за да може да се даде яснота. А комисията по корупция е длъжна да разследва случая. Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред също трябва непременно да изслуша Ваньо Танов дали са основателни съмненията му, че професионално са се опитали да подхвърлят наркотици в автомобила на член от семейството му.

Иван Костов,
съпредседател на Синята
коалиция

Трябва да стане ясно дали действително не се формира структура, опасна за гражданите на страната. Ваньо Танов е стар полицай, знае как да защити членовете на семейството си. А тези, които нямат неговия опит... В чии ръце е сигурността на гражданите...

Двама членове от политическия кабинет на ГЕРБ са бивши агенти на ДС

Проверката на комисията по досиетата установи, че в правителствата след 1989 г. е имало 17 сътрудници на тайните служби

Комисията по досиетата провери 229 души членове на политическия кабинет на министър-председателя, на заместник министър-председателите и на министрите след 1989 г. От тях 17 са били сътрудници на бившите тайни служби, показват резултатите от проверката. От членовете на политическите кабинети 88 души не са били проверявани, тъй като са родени след 16 юли 1973 г. и не подлежат на такава проверка, посочват от Комисията по досиетата.

Действащи членове

В сегашния кабинет на ГЕРБ има двама агенти - Йоханна Разпопова (началник на кабинета на правосъдния министър Маргарита Попова) и Силвия Томова (началник на кабинета на здравния министър Стефан Константинов). Трети - Драговест Горанов - беше говорител на Министерството на външните работи и началник на кабинета на говорителя в предишното правителство и продължи да работи за управлението на ГЕРБ до февруари миналата година. Неговото име беше и

в публикувания по-рано списък с дипломатите агенти. Той е бил агент и секретен сътрудник с псевдоним Гошо. Разпопова е началник на политическия кабинет на министъра на правосъдието и е работила за първо, трето и шесто главно управление с псевдоним Иванова. Същият е бил псевдонимът и на Силвия Томова - началник на кабинета на здравния министър.

Външно с най-много агенти

Най-много са били агентите във Външно министерство - 5. Във военното ведомство сътрудниците на тайните служби са били трима, а в образователното двама. В останалите министерства - транспортно, правосъдно, регионално, здравно, социално и на околната среда и водите, е имало по един.

По правителствена принадлежност агентите на Държавна сигурност са били най-много в кабинета на НДСВ-ДПС и тройната коалиция - по пет. В правителството на Иван Костов е имало четирима сътрудници, а в сегашното на ГЕРБ трима.

Все още не е приключила проверката за парламентарен секретар на регионалното министерство, тъй като не са изпратени всички необходими документи до комисията по досиетата. **Ш**

► Във Външно министерство е имало най-много агенти на ДС

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Кой кой е МВР ще проверява ръководните си служители

► Кандидати за ръководни постове в системата на МВР ще бъдат проверявани дали са били агенти в ДС. Това стана ясно след одобрение от Министерския съвет правилник за прилагане на Закона за МВР.

► На проверка ще погледнат позициите от началник на сектор в полицейско управление нагоре, обясни вицепремиерът и минис-

тер на вътрешните работи Цветан Цветанов.

► Той обаче не обясни дали това означава, че бивши сътрудници на тайните служби няма да могат да заемат ръководни постове в системата.

► По думите му целта била да се знае кой кой е.

► До началото на следващия месец МВР ще предаде досиетата на всички служители на комисията по досиетата, обясни още министър Цветанов.

► През миналата година комисията оповести имената на 83 висши служители в МВР, които са били агенти.

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновления вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB: [HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA](http://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA) . MAIL: SALES@PARI.BG . TEL: +359 439 58 53

Русия обвини полските пилоти за катастрофата с Качински

► Притесненията, че главният пътник (президентът Лех Качински - бел.ред.) ще реагира негативно, ако се отложи приземяването, са оказали психологически натиск върху екипажа, каза ръководителят на Междудържавния авиационен комитет Татяна Анодина (вляво). Ярослав Качински (вдясно) отвърна, че брат му не е имал склонност към самоубийство

СНИМКИ REUTERS

Братът на бившия президент нарече доклада едностранчив и необоснован, премиерът прекрати отпуската си

Руският доклад от разследването на катастрофата със самолета на полския президент Лех Качински показва, че виновни са полските пилоти. Екипажът не се е съобразил с предупрежденията за лошото време, тъй като се е страхувал от негативна реакция от президента,

ако отложи приземяването, казаха разследващите. Според тях присъствието на командира на военновъздушните сили в кабината на пилотите ги е накарало да предприемат „неоправдан риск“. Документът предизвика остра реакция от Полша, а премиерът започна консултации с главния разследващ на катастрофата.

Катинската гора

През април миналата година полският президент и още 95 души от политическия и военния елит на страната загинаха при приземяването на самолета

им при гъста мъгла близо до руския град Смоленск. Никой от хората на борда не оцеля. Делегацията трябваше да присъства на възпоменателна церемония в памет на убитите от сталинската полиция 20 хил. полски офицери в Катинската гора през 1940 г.

Първоначалният доклад на руските следователи, който излезе миналата година, беше посрещнат негативно от Полша, като премиерът го нарече „неприемлив“. Според Варшава основната отговорност за катастрофата е на пилотите, но вина имат и въздушните диспечери.

Добър самолет, лош екипаж

Ръководителят на Междудържавния авиационен комитет Татяна Анодина обясни, че руският самолет Ту-154 е бил в добро състояние при излитане от Варшава и не е имало проблеми във въздуха. По думите ѝ катастрофата е пряк резултат от това, че екипажът е пренебрегнал предупрежденията да не каца и да се насочи към друго летище. „По време на полета екипажът на няколко пъти е бил предупреждаван за неподходящите метеорологични условия“, каза тя. „Въпреки това пилотите

не са се пренасочили към друго летище“, добави Анодина. Освен това притесненията, че главният пътник ще реагира негативно, са оказали психологически натиск върху екипажа и са повлияли на решението му да продължи с кацането. Допълнителен натиск е дошъл от това, че командващият военновъздушните сили е влязъл в пилотската кабина. Това е накарало капитана да продължи маневрата с цел да приземи самолета на всяка цена.

„Подигравка с Полша“

Заради излизането на доклада вчера министър-предсе-

дателят на Полша прекрати отпуската си. Говорител на правителството събщи, че Доналд Туск се връща във Варшава, за да обсъди резултатите с главния разследващ на катастрофата. Междувременно братът близък на бившия президент Ярослав Качински нарече руския доклад „подигравка с Полша“. Според него документът е едностранчив и не представя достатъчно доказателства. Той коментира намека, че Лех Качински е оказал психологически натиск върху пилотите, с думите „брат ми нямаше склонност към самоубийство“.

Германия отчете рекорден ръст на БВП

През 2010 г. икономиката на страната е нараснала с 3.6% заради по-силното вътрешно потребление

Германската икономика отчете най-силния си растеж за последните две десетилетия. Това се дължи основно на увеличеното вътрешно потребление в резултат на по-високата заетост.

Двойно повече

Брутният вътрешен продукт на страната е нараснал с 3.6% през 2010 г., след като предходната година икономиката се сви с 4.7%, събщи федералната статистическа служба. „Растежът в Германия е двойно

262
► хил. по-малко са били безработните в Германия през миналата година, което е довело до засилване на потреблението

по-висок от средния в Европейския съюз“, коментира министърът на икономиката Райнер Брюдерле. По предварителни данни БВП се е увеличил с 0.5% през четвъртото тримесечие спрямо третото. Централната банка на най-голямата европейска икономика очаква БВП да нарасне с 2% през 2011 г. и с 1.5% догодина.

Двигатели

Основна причина за високите резултати е силното вътрешно потребление, на което се дължат 2.5 процентни пункта от растежа, показва статистиката. Частното потребление е нараснало с 0.5%, държавните разходи са се увеличили с 2.2%, а капиталовите

инвестиции са скочили с 5.5%. Останалите 1.1 процентни пункта се дължат на търговията. Германският износ е отбелязал ръст от 14.2% през миналата година, а вносът се е увеличил с 13%.

Двигател на вътрешното търсене е спадът на безработицата. През 2010 г. броят на незаемите е намалял с 262 хил., а заетите са достигнали 40.5 млн. души. През декември бизнес доверието достигна рекордна стойност, а потребителското доверие беше близо до най-високите си нива от три години насам.

Бюджетен дефицит

Бюджетното салдо на Германия за 2010 г. показва дефицит от 3.5% (88.57 млрд. EUR) спрямо 3% недостиг през 2009 г., което отчасти се дължи на мерките за излизане от рецесията. Дупката в хазната е над определения в ЕС таван от 3%, но доста под резултатите на други европейски страни. Ирландия например се очаква да отчете 32% бюджетен дефицит.

► Германия отчети двойно по-голям растеж от средния в Европа, каза министърът на икономиката Райнер Брюдерле

СНИМКА BLOOMBERG

3.5
► процента от БВП е бюджетният дефицит на Германия за 2010 г., което се равнява на 88.57 млрд. EUR

Цитат

” Не е важно колко дружества ще спрат да съществуват. Големият риск е, че ще изчезне услугата

► **Д-р Валери Цеков**, изпълнителен директор на ЗОК "Нагежга" АД

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Здравните фондове искат да са в задължителното осигуряване

От бранша твърдят, че пререгистрацията им в застрахователни дружества ще заздравя монопола на НЗОК

Частни здравни фондове отново поискаха да са част от задължителното здравно осигуряване. Позицията на Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване (АЛДДЗО) е във връзка с предложението на Министерството на здравеопазването частните здравни фондове да се превърнат в общозастрахователни компании.

Срещу монопола

Частните фондове неведнъж са поставяли искането си да получават част от здравната осигуровка и срещу нея да добавят допълнителен пакет от здравни услуги. Частните фондове са на мнение, че ако от сегашните 8% здравна вноска при тях отиват 2%, това значително ще подобри качеството на здравното обслужване и ще даде по-голяма финансова стабилност на сектора. Според членовете на АЛДДЗО това е единственият начин да се разбие монополът на НЗОК, каквото обещание даваха последните правила. Подобна стъпка беше залегнала и в предизборната платформа на сегашната управляваща партия ГЕРБ. От АЛДДЗО заявиха, че не са против по-високите изисквания, но при положение, че дружествата за доброволно здравно осигуряване станат част от задължителното здравно осигуряване.

От бранша добавиха, че подобна стъпка не само че няма да разбие монопола на

НЗОК, а точно обратното - ще го заздравя.

И все пак защо

Изискването за пререгистрация на дружествата за допълнително здравно осигуряване в застрахователни компании е заложено в промените в Закона за здравното осигуряване. Според проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване към дружествата за доброволно здравно осигуряване ще се завишат изискванията за минимален акционерен капитал от 2 на 4.6 млн. лв. 4.6 млн. лв. в момента е минималният капитал за общозастрахователно дружество. От АЛДДЗО твърдят, че никой не може да им даде обяснение защо това се налага, при положение, че техният пазар е за около 40 млн. лв. на година, а общозастрахователните компании със същия капитал събират над 1 млрд. лв. премии.

“От прелицензирането на частните здравни фондове губи единствено обществото”, категорична беше д-р Мими Виткова, председател на УС на АЛДДЗО и изпълнителен директор на “ОЗОФ Доверие” АД. По думите ѝ от 38 млн. лв. премии, събрани през 2009 г., в системата на здравеопазването са върнати 22 млн. лв. “Общозастрахователните компании събират едва 40 хил. лв. от здравни застраховки и изплащат 20 хил. лв. обезщетения,

► **Николай Мишкалов** (вляво), изп. директор на “Булстрад Здраве”, и **Константин Велев**, член на УС на “Дженерали България холдингз”, са на мнение, че има отказ от реформа в здравния сектор

СНИМКА БОБИТОШЕВ

а в животозастраховането този бизнес носи 2 млн. лв. премии и 1 млн. лв. обезщетения”, даде пример Мими Виткова. Според нея, ако се приеме сегашното предложение, здравната система ще загуби около 20 млн. лв. “Ако се приеме подобна стъпка, вероятно капиталът ни ще е по-голям от приходите”, каза Мими Виткова. “Поставянето на изисквания трябва да е обосновано с бизнес логика”, добави Константин Велев, член на УС на “Дженерали Бъл-

гария холдинг” ЕАД, под чиято шапка е “Дженерали Закрила Здравно осигуряване”.

От Министерството на здравеопазването пък контрираха, че промените имат за цел да премахнат неясната разлика между здравна осигуровка и застраховка. Според МЗ по този начин ще се уеднаквят изискванията и правата за всички компании, ще се повиши финансовата им стабилност и ще се увеличат сигурността и възможностите на избор за пациентите.

Риск от изчезване

От АЛДДЗО са категорично против и последната промяна в нормативната уредба, с която беше поставен таван от 950 лв. за избор на екип и лекар в дадена болница. “Таванът е узаконяване на рекета в сектора”, твърди Мими Виткова. По думите ѝ, ако не е избран екип и лекар, има и отказ от лечение. “По този начин се фаворизират дадени специалисти и се пренебрегват други”, категорична е Мими Виткова.

Частните фондове твър-

дят, че ако се наложи прелицензиране, тези, които са част от финансови групи с общозастрахователни дружества под шапката, ще се влеят в застрахователя. “Няма логика един акционер да поддържа две общозастрахователни компании”, каза Константин Велев. От бранша добавиха, че не е важно колко и дали ще се закрийт частните здравни фондове. Рискът е от изчезване на услугата, твърдят от АЛДДЗО.

Атанас Христов

Ще се следем със застрахователите

Поставянето на по-високите изисквания трябва да е обвързано с бизнес логика. Никога не сме били против по-големи изисквания, ако сме част от задължителното здравно осигуряване. Сегашните предложения за промени по никакъв начин не може да демополилизират НЗОК. Националната каса не контролира разходите, тя разпределя средства. Никой не можа да ни обяс-

Константин Велев, член на УС на “Дженерали България холдингз” ЕАД

ни защо компании на пазар за 40 млн. лв. трябва да имат капитал, равен на общозастрахователните дружества, които работят на пазар за около 1 млрд. лв.

Част от здравните фондове ще се влеят в застрахователни компании, ако дадена финансова група има и двете дружества. Няма логика един акционер да поддържа две общозастрахователни компании.

От промяната губи обществото

Не ни притесняват по-високите изисквания за капитал. Това притеснява акционерите. Нещата трябва да са съразмерни, тъй като ние оперираме с ресурс от около 40 млн. лв. Ако се приеме капиталът да се увеличи, той ще е по-висок от приходите, които събираме. От тази промяна ще загуби обществото. Ние очакваме ръст и през 2010 г. От 38 млн. лв. премии през 2009

Д-р Мими Виткова, пресегател на УС на АЛДДЗО и изп. директор на “ОЗОФ Доверие” АД

г. сме върнали 22 млн. лв. в здравната система. Има разлика между застраховане и осигуряване. Ние осъществяваме контрол на услугите. Няма застраховател, който да прави това.

Таванът от 950 лв. за избор на екип и лекар в дадена болница е узаконяване на рекета в сектора. По този начин се фаворизират дадени специалисти и се пренебрегват други.

Търговците на автомобили отстъпки от цената в исто

Размразяването на кредитирането и лизинга ще е достатъчно за растеж на пазара през 2011 г., прогнозира от бранша

Вносителите и дистрибуторите на нови коли ще сменят коренно стратегията си за продажби през 2011 г., казаха за в. „Пари“ от бранша. През новата година ще се сложи край на големите отстъпки. Миналата година завърши с намаления от по 15 и 20%, но за новата 2011 г. дистрибуторите не са настроени да продължат тенденцията. „Още една година с подобни отстъпки ще бъде пагубна за вносителите и дистрибуторите на автомобили. Не знам какви са резултатите на дружествата, но е възможно много от тях да бъдат на загуба за 2010 г.“, каза Иван Антров, бранд мениджър на „Тойота Балканс“. Компанията има пазарен дял от 10.13% с общо 1906 продадени коли. „Надявам се отстъпките от 2010 г. да спрат, защото те влияят негативно в дългосрочен план върху качеството на обслужването“, каза и Александър Костадинов, търговски директор на „Мото-Пфое БГ“. Компанията внася четири марки коли, а с продадените 1717 авомобила Ford се нарежда на второ място с дял от 9.12%.

По думите на Костадинов „Мото-Пфое БГ“ от шест месеца не предлага коли с големи отстъпки, които така или иначе са малко изкуствени.

Дистрибуторите на коли признават, че миналата година е била истинско изпитание за тях и са загубили голяма част от способност-та си да печелят. „Очаквам сега нивата на печалба да се нормализират“, твърди Антров.

Причините за оптимизма

Две са водещите причини за промяната в плановете на автодистрибуторите. Първата е, че по-големи отстъпки просто са невъзможни, защото биха означавали втора година с работа на загуба, а това буквално може да ги накара да затворят. Другата е, че с прогнозите за размразяване на кредитирането и лизинга се очакват повече сделки в сектора. „Виждам, че лихвите вървят надолу, първоначалната вноска е ниска, а отпускането на

Мирослав Иванов
miroslavivanov@pari.bg

лизинг е по-лесно“, каза Антров. Заради тези първи оптимистични сигнали и ниската база, до която падна пазарът през 2010 г., растежът през новата година може да достигне и 20%, твърдят от бранша. Тези очаквания се базират основно на потребление от физически лица и компании. Именно фирмите може да изиграят водеща роля в растежа за 2011 г. „Има много дружества, които задържаха покупките на коли и подмяната на автопарка си през 2009 и 2010 г., сега обаче това едва ли ще продължи“, твърди Антров. От бранша прогнозира и че ще спаднат продажбите на върнати от лизинг автомобили, които са пресиращи пазара през миналата година.

В плановете на дистрибуторите и през 2011 г. не влизат поръчки от публичния сектор. В силните години на индустрията обществените поръчки от институции заемаха немалка част от продажбите. при свиването на бюджетните разходи обаче ситуацията се промени.

Първите сигнали

Продажбите на коли се свиха през 2010 г. с около 27%, показват окончателните данни на Асоциацията на автомобилните производители и техните

Очаквам целият пазар да се увеличи през 2011 г. с до 20%

Иван Антров,
бранд мениджър на „Тойота Балканс“

оторизирани представители в България (ААП). Така прогнозите, които браншът даде пред в. „Па-

ри“ миналия декември, че годината ще приключи с понижение, се оправдаха.

Спадът обаче трайно намаляваше през последните месеци на годината, а в последните два дори беше отчетен ръст. През декември 2010 г. у нас са продадени 2260 нови коли, което е увеличение с близо 13% на годишна база. Това е втори пореден месец на увеличение в продажбите, след

Надявам се отстъпките от 2010 г. да спрат, защото те влияят негативно в дългосрочен план върху качеството на обслужването

Александър Костадинов,
търговски директор на „Мото-Пфое БГ“

като през ноември бяха отчетени 1794 продадени автомобили, или с близо 10% повече, отколкото същия месец на 2009 г. Именно статистиката за последните два месеца е достатъчно основание на бранша да прогнозира скок в продажбите за 2011 г.

„Очаквам целият пазар да се увеличи през 2011 г. с до 20%“, прогнозира Антров. „Първата половина на 2011 г. ще е мързелива, като подобряване на пазара се очаква през втората половина, а ръстът ще е 5-10% през тази година“, прогнозира Костадинов.

Дистрибуторите са категорични, че движеща сила за тези, които са решили да купят нова кола, ще е нуждата от подмяна на стария автомобил и затова липсата на отстъпки няма да изплаши и отблъсне клиентите.

А ако плановете им се сбъднат, акционерите в дистрибуторските компании трябва да бъдат по-доволни в края на 2011 г., отколкото са били през миналия декември. ■

■ МАРКА АВТОМОБИЛ ■ КОМПАНИЯ ДИСТРИБУТОР

TOYOTA ТОЙОТА БАЛКАНС	FORD МОТО ПФОЕ БГ	VOLKSWAGEN ПОРШЕ БГ	PEUGEOT С ФРА
10.13%	9.12%	8.95%	8.12%

2758

► нови коли, камиони и мотоциклети са продадени у нас през декември 2010 г.

20 085

► е общият брой на продадените през миналата година превозни средства в България

Надявам се отстъпки

Надявам се отстъпките от 2010 г. да спрат, защото те влияят дългосрочно върху качеството на обслужването. Всичко е въпрос дали вносителят или дистрибуторът иска да си купи пазарен дял. За нас е по-важна стабилността на дружеството, а не толкова пазарният дял. Такава е и стратегията на Ford в световен мащаб. В САЩ компанията е бранд номер едно, а от данните за продажбите в Европа би трябвало да са на второ място, както е в България.

Повече от шест месеца вече не предлагаме коли

Александър Костадинов,
търговски директор на „Мото-Пфое БГ“

Движещата сила за тези, които са решили да купят нова кола, ще е нуждата от подмяна на стария автомобил

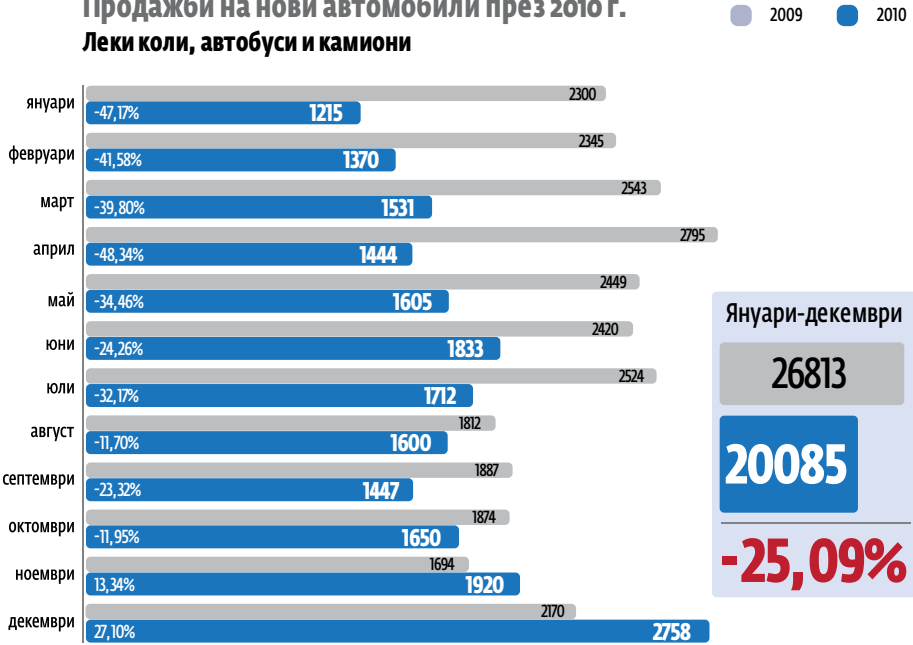
и оставят големите прията

► Пазарът на нови автомобили през 2011 г. няма да бъде под тежестта на сделките с вторичен лизинг на коли, което ще стимулира повече продажби, прогнозира от бранша

ЧИМКА BLOOMBERG

Продажби на нови автомобили през 2010 г.
Леки коли, автобуси и камиони

ТОП 10 НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ПАЗАРЕН ДЯЛ ЗА 2010 Г.

ЕУГЕОТ СОФИЯ АНС АУТО	SKODA ЕУРАТЕК	DACIA РЕНО НИСАН БЪЛГАРИЯ	CITROEN АВТОМОТОР КОРПОРАЦИЯ	OPEL ТП ОПЕЛ САУТИЙСТ ЮРЪП	CHEVROLET ТП ШЕВРОЛЕТ САУТИЙСТ ЮРЪП	RENAULT РЕНО НИСАН БЪЛГАРИЯ
0.01%	7.34%	7.04%	5.97%	5.90%	5.67%	5.61%

ите от 2010 г. да спрат Край с големите отстъпки

с гигантските отстъпки. По-скоро искаме да дадем на клиента добра цена, добавен пакет и др.

Идеята е да се измести акцентът от отстъпките, които са малко изкуствени. От отчетите на компаниите ще се види кой си е купувал пазарен дял.

Спирането на големите отстъпки през тази година едва ли ще отблъсне клиентите. Движещата сила за тези, които са решили да купят нова кола, ще е нуждата от подмяна на стария автомобил. Това е важно и за нас като индустрия. Освен

това няма да ги има и продажбите на върнати от лизинг автомобили, които са почти изчерпани. Този сегмент досега също оказваше натиск и подбиваше пазара на нови коли. Всичко, което се движи от големите отстъпки, не е трайно.

Първата половина на 2011 г. ще е мързелива, като подобряване на пазара се очаква през втората половина. Ръстът ще е 5-10% през тази година. Той зависи и от неща, които може да го изкривят, например голяма сделка за 500 или 1000 автомобиля. Умерени оптимисти сме. **П**

През 2011 г. ще се сложи край на големите отстъпки в продажбата на нови автомобили у нас. Миналата година завърши с намаления от по 15 и 20%, а това няма как да продължава. За цялата година пък някои намаления стигнаха до 1/3 от цената. Още една година с подобни отстъпки ще бъде пагубна за вносителите и дистрибуторите на автомобили. Не знам какви са резултатите на дружествата, но е възможно много от тях да бъдат на загуба.

Истината е, че миналата година компании просто се лишиха от „профитбилитета“ си и това няма как да продължи и през 2011 г. Очаквам сега нивата

Иван Антров,
бренд мениджър
на „Тойота Балканс“

” Очаквам целият пазар за 2011 г. да нарасне с до 20% главно заради ниската база, до която паднахме през миналата година

на печалба да се нормализират. Ако говорим какви отстъпки ще има, много зависи от сегмента. Очаквам обаче целият пазар да нарасне за 2011 г. с до 20% главно заради ниската база, до която паднахме през миналата година. Заради нея прогнозирам увеличение в продажбите още в първите месеци на годината. Клиентите вече не се страхуват толкова много да потребяват, както беше през 2010 г., пари винаги е имало, но хората ги пестяха, това показват и данните за депозитите от БНБ. Освен страха голям проблем през миналата година беше и спадът в лизинговите договори, и затрудненото кредитиране. Сега обаче виждам,

че лихвите вървят надолу, първоначалната вноска е ниска, а отпускането на лизинг е по-лесно. При някои компании първоначалните вноски вече са до 15%.

Очаквам частните клиенти и компании да са двигател на растежа. Има много дружества, които задържаха покупките на коли и подмяната на автопарка си през 2009 и 2010 г., сега обаче това едва ли ще продължи.

Много компании ще решат и че е време за експанзия. Не мога да прогнозирам данните за публичния сектор, там дори и една обществена поръчка би изкривила пазара. **П**

Размерът на ипотечните кредити става все по-малък

Половината от изтеглените заеми са между 10 и 30 хил. EUR

Средният размер на ипотечните кредити става все по-малък, показва анализ на консултантската компания „КредитЦентър“ за пазара на ипотечно кредитиране през миналата година. Според анализа на консултантите през миналата година в България са теглени ипотечни кредити средно по 33.7 хил. EUR, което е понижение от 7% на годишна база. Спадът обаче се забавя спрямо рекордите от 2009 г., когато средният размер на заемите в сегмента се понижи с 22%. Основните причини за продължаващия спад в размера на ипотеките са по-ниските цени на недвижимите имоти и търсенето на по-малки жилища, обясняват от „КредитЦентър“.

Най-скъпо е в София
Разбивка на средния размер на ипотеките в четирите най-големи български града показва, че в София са теглени най-големите кредити. Столичани са вземали средно по 40.5 хил. EUR ипотечни кредити, което е със 7.2% по-малко от теглените през 2009 г. по 43.7 хил. EUR. През миналата година в морската столица Варна са теглени средно по 34.1 хил. EUR, или с 12.3% по-малко спрямо 2009 г. Средният размер на ипотечните кредити в Бургас през 2010 г. е 30.2 хил. EUR, което е 10.6% понижение на годишна база. Най-голям е спадът в Пловдив, където са и най-ниските ипотеките. Средният размер на ипотечните заеми за пловдивчани е 24.9 хил. EUR, като през миналата година се понижава с 16.4%.

Най-предпочитаните кредити през миналата година са между 10 и 30 хил. EUR. Повече от половината, или 51%, от отпуснатите ипотеките са в тази граница. „Превесът на тези кредити показва постепенното стабилизиране на ипотечния пазар през 2010 г., но с плах оптимизъм“, обясняват консултантите. Сред предпочитаните са и заемите между 30 и 50 хил. EUR, като в тази граница са 32.6% от ипотечните кредити, изтеглени през миналата година.

Лихвите наголу
Лихвите по ипотечните кредити през 2010 г. са били средно между 7 и 8% за заемите в евро, а ипотеките в левове са били с лихва между 8.5 и 9.5%. Понижението е средно с 1 пункт спрямо 2009 г., твърдят от „КредитЦентър“. Според Тихомир Тошев, изпълнителен директор на консултантската компания, през тази година лихвите по ипотечните кредити ще продължат да се понижават. „Понижението ще е предпазливо и ще следва намаляването на лихвите по депозити и растежа на икономиката на страната“, твърди Тихомир Тошев. По думите му в края на годината евровите заеми през тази година ще са с лихва между 6.25 и 6.75%, а кредитите в левове - между 7.5 и 8%. Според консултантите на „КредитЦентър“ банките са започнали да подобряват офертите си още в началото на миналата година и да свалят лихвите. Това е довело до активизиране на хората с по-стабилни доходи.

Атанас Христов

►Търсенето на по-малки жилища доведе и до понижаване на средния размер на изтеглените кредити

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Очаквания Износителите ще теглят най-много кредити

►Фирмите износителки и компаниите от сферата на услугите ще търсят най-много бизнес

ипотечни кредити през тази година, прогнозира от небанковата финансова институция „Кредитекс&ХипоКредит“. В сферата на услугите потреблението се възстановява най-бързо. В същото време идват много по-ясни сигнали от чужбина за

подобряване на икономиката и чуждестранни компании започват да търсят по-евтини доставчици в лицето на български производители. През тази година дружествата, които са доказали, че успяват да се справят в кризата, по-лесно ще получават

кредити. Ще продължи раздвигването на пазара на бизнес ипотечни кредити. Оборотните кредити и през 2011 г. ще останат с най-значим ръст, тъй като позволяват на фирмите спокойно да се справят с нови поръчки и забавени плащания.

КРС прехвърли казуса с автоматичното подновяване на договорите към КЗП

Контролният орган ще разследва жалбите на клиенти на „М-Тел“ срещу забавянето на фактурите им

Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) съобщи, че няма правомощия да се произнесе по жалбите на клиенти на „М-Тел“ относно

но клаузите за автоматично подновяване на договорите с телекома. От КРС отново прехвърлиха топката към Комисията за защита на потребителите (КЗП), както се случи и преди няколко месеца, когато същите клаузи бяха премахнати от общите условия на трите мобилни оператора именно след намесата на КЗП. Сега текстовете за автоматично преподновяване на

договорите се съдържат в индивидуалните договори, които клиентите сключват, и според КРС контролният орган няма влияние над тези взаимоотношения клиент - търговец. Според регулатора клаузите за автоматично подновяване на договорите, които се включват от всички мобилни оператори, не следва да се съдържат в договорите на клиентите.

КРС обяви и че ще раз-

следва всички жалби на клиенти на „М-Тел“, които са се оплакали от несвоевременно получаване на фактури по повод подмяната на „клиентската платформа“ на оператора.

При установяване на нарушение от страна на дружеството регулаторът ще ангажира административно-наказателна отговорност на „М-Тел“, съобщи от КРС.

Георги Панайотов

Позиция „Виваком“ призовава за отказ

►„Виваком“ призова всички телеком оператори да подкрепят безусловното отпадане на клаузата за автоматично подновяване на договорите. Според

тях въпросът трябва да намери незабавно решение, за да може клиентите да имат право на избор. Потребителите на интернет и част от стационарните и мобилните услуги на телекома могат да заявяват пакетите си напълно свободно и без обвързване със срочен договор.

Airbus получи рекордна поръчка за модернизираниите си самолети A320

Френският авиопроизводител ще достави машини за 15.6 млрд. USD на индийския нискотарифен превозвач IndiGo

Френският авиопроизводител Airbus получи най-голямата поръчка в историята на гражданската авиация.

Компанията ще достави самолети на индийския нискотарифен превозвач IndiGo Airlines на обща стойност 15.6 млрд. USD, събщи Bloomberg. Окончателната поръчка ще бъде направена до два месеца.

По-икономични

Според предварителното споразумение индийската компания ще купи общо 180 летателни апарата, като 150 от тях ще бъдат модернизирани самолети A320. След повече от година проучвания Airbus реши от 2016 г. да започне да използва нови двигатели за този модел. Самолетите се наричат Airbus NEO и са с по-нисък разход на гориво. Според специалисти това ще принуди основния конкурент на компанията - Boeing, да преосмисли

плановите си за аналогичния си модел 737.

Засега американската компания не е обявила планове за въвеждането на по-икономични двигатели, въпреки че казва, че има готовност за това.

Полети навън

Новите самолети ще позволят на IndiGo да разшири дейността си. Компанията е трета по пазарен дял в Индия, въпреки че започна да работи преди по-малко от пет години. В момента тя разполага с 32 машини и има още 100 други поръчки за Airbus. През септември планира да започне да предлага и международни полети до Близкия изток и Югоизточна Азия.

Превозвачът е собственост на InterGlobe Enterprises, която се занимава и с хотелиерство, продажба на бизнес самолети и технологични услуги.

IndiGo все още не е решила как ще финансира покупката. "Имаме време да обмислим различните варианти, докато започне доставката след 5-6 години", каза президентът на компанията Адитя Гош. Той не изключи възможността компанията да направи и първично публично предлагане на акции.

► Третият по големина авиопревозвач в Индия IndiGo направи рекордна поръчка за 180 самолета Airbus

СНИМКА REUTERS

Пазарен ръст

Икономическите перспективи пред Индия са добра предпоставка за по-нататъшното развитие на IndiGo, което е шанс и за бизнеса на Airbus.

Преди няколко месеца авиопроизводителят прогнозира, че страната ще има нужда от 1030 нови пътнически самолета през

следващите 20 години. До 2020 г. вътрешните пътнически полети се очаква да скочат четворно и да достигнат 180 млн. пътници годишно. Индия е втората по население държава в света и една от най-бързо развиващите се икономики. За третото тримесечие на 2010 г. страната отчете 8.9% ръст на БВП.

Доставки Новият вариант е с 6 млн. USD по-скъп

► Класическите самолети Airbus A320 струват 81.4 млн. USD, като модернизиранията версия ще повиши цената с 6 млн.

USD.

► Компанията ще започне да доставя новите самолети в началото на 2016 г.

► По прогнози на Airbus през следващите 15 години ще има пазар за 4 хил. такива машини.

► Индийската IndiGo е първият клиент, поръчал новия вариант на A320.

Варшавската фондова борса е втора в Европа по IPO

Две от десетте най-големи първични публични предлагания през 2010 г. са реализирани в Полша

Варшавската фондова борса (ВФБ) е втора в Европа по брой и размер на първичните публични предлагания през 2010 г. Това показва последният доклад на PricewaterhouseCoopers за IPO в Европа, съобщиха от борсата.

Топ 3

Общо 112 публични предлагания са били направени на двата сегмента на ВФБ на обща стойност 3.808 млрд. EUR. С това Варшава се нарежда на второ място след Лондонската фондова борса, където са реализирани 123 IPO за 12.650 млрд. EUR. На трето място по брой процедури е Люксембург (37), а по размер на емисиите е борсата в Осло (2.445 млрд. EUR).

Алтернативен сегмент

От всичките 112 емисии

► През 2010 г. Варшавската фондова борса качи акциите си за търговия, което предизвика много голям интерес сред инвеститорите

СНИМКА BLOOMBERG

26 са били на регулирания сегмент на ВФБ, а останалите 86 - на алтернативния сегмент NewConnect. Това прави NewConnect най-големия алтернативен пазар на акции в Европа, казаха от ВФБ. Освен това от борсата отчитат и ръст в броя на IPO през годината. Само за четвъртото тримесечие са били направени 40 първични публични предлагания в

сравнение съответно с 15, 25 и 32 за първите три тримесечия.

Най-големи предлагания

"През следващите години искаме да останем една от най-привлекателните за емитентите фондови борси в Европа", каза главният изпълнителен директор на ВФБ Лудвик Соболевски.

Значението на ВФБ се подчертава и от факта, че първичните публични предлагания на PZU и Tauron Polska Energia са сред десетте най-големи IPO в Европа за миналата година. Качването за търговия на акциите на самата ВФБ пък предизвика огромен интерес от страна на полските индивидуални инвеститори и световните институции.

Отстранените шефове на Renault отрекоха да са шпиони

Случаят с изтичането на стратегически важна информация от френската компания минава в ръцете на съда

Тримата директори на Renault, които бяха отстранени по обвинения в промишлен шпионаж, отхвърлиха обвиненията. Това стана ясно след срещата им с ръководството на френската автомобилна компания късно във вторник вечерта.

Жертви на афера

"Renault отправя много сериозни обвинения срещу мен, които аз категорично отхвърлям", каза вицепрезидентът Мишел Балтазар, който е най-висшият от заподозрените служители. След като се запозна с фактите, той обяви, че се смята за жертва на афера, и изрази готовност да съдейства на разследването. Адвокатът на другия отстранен директор - Матю Тененбаум, каза, че клиентът му е обвинен "на базата

на анонимно писмо", което косвено загатва, че е приемал подкупи и е извършвал неетични действия. Третият заподозрян - Бертран Рошет, също отхвърли да има нещо общо със случая и описа ситуацията като кошмар.

Уволнение

Вчера се очакваше Renault да подаде официално оплакване, след което целият случай ще премине в ръцете на съда. Ситуацията неофициално се разследва и от френските тайни служби. Срещата с тримата служители е организирана съгласно трудовото законодателство, преди те да бъдат уволнени за сериозни нарушения. Балтазар, Тененбаум и Рошет бяха временно отстранени миналата седмица за разкриване на стратегическа информация. Въпросът засяга разработваните от компанията електрически автомобили, които са ключови за Renault и японския ѝ партньор Nissan. Досега двете компании са инвестирали 4 млрд. EUR в програмата.

16

ПАЗАРИ

► Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	91,67	91,67
Брент	ICE	USD/б	97,83	97,83
Газов	ICE	USD/т	806,5	806,5
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,53	4,53
Бензин 95	NYMEX	USD/т	875	-
Нафта	NYMEX	USD/т	857	-

► Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/м	283,85
Царевица	Yellow	CBT	USD/м	240,99
Ечемик	Feed	ASX	USD/м	200,91
Памук	No.2	NYBOT	USD/м	3322,31
Kaiko		NYBOT	USD/м	2963,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/м	5315,26
Соя	No.2	ICE	USD/м	503,66
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/м	808,90

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийския стокова борса

► Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9625	9635
Калай	LME	USD/т	26795	26850
Олово	LME	USD/т	2662	2637
Цинк	LME	USD/т	2435	2432
Алуминий	LME	USD/т	2484,5	2502,5
Никел	LME	USD/т	25065	25121
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2300	2280

► Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1379,2	1379,7
Сребро	LME	USD/тр.у.	29,53	29,57
Платина	LME	USD/тр.у.	1790	1795
Паладий	LME	USD/тр.у.	801,5	803
Родий	LME	USD/тр.у.	2420	2420

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 kg ; 1 бу. царевица = 25.4016 kg ; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 kg ; 1лв. = 0.4536 kg ; 1 cwt = 50 kg ; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

--

Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ

Raiffeisen Capital Management

► Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп/сп	ЦОМ	От началото на годината (не се анюализира)	Доповест и Risk	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (анюализирана)	Начало на публ. предложение
		за поръчки над 20000 лв.	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 2000 лв.	след края на 2-та тр.	преди края на 2-та тр.		
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.9587	4.9835	5.1570	4.9587	4.8595	0.10%	15.66%
Авора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	7.5773	7.6152	7.5773	7.5773	7.4258	0.23%	14.43%
Авора Кепитъл - global commodity fund	фонд в акции	10.1823	10.3350	10.5896	0.0000	0.0000	0.01%	2.69%
ДФ Авора Кепитъл Югоизточна Европа							0.09%	1.19%
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.2469		2.2469			1.22%	29.25%
ДФ Активна Високодоходен	Смесен - балансиран	2.6537		2.6537			1.93%	-10.11%
ДФ Активна Балансиран								-53.28%
Астра Асет Мениджмънт АД								-46.63%
ДФ Астра Кеш	Фонд на паричен пазар	11.5011	11.4954	11.4782	11.4897	11.4954	0.21%	0.10%
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	10.9029	10.9487	10.7402	10.7945		0.0000	6.78%
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10.2189	10.1681	10.0156	10.0664		0.0000	3.70%
БениМарк Асет Мениджмънт АД							1.20%	0.75%
ДФ БениМарк Фонд 1 Акции и облигации	Смесен - балансиран	13.8197		13.6829			0.98%	5.90%
ИД БениМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	8.1553		8.0746			1.16%	1.16%
ДФ БениМарк Фонд 3 Сектор Недвижимости Имоти	фонд в акции	4.2651		4.2229			-2.55%	13.14%
ДФ БениМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8.2488		8.0085			-2.61%	-0.58%
ДФ БениМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.7114		11.3703			3.91%	12.94%
БениМарк Фонд 6 Паричен	Фонд на паричен пазар	12.2927		12.2927			0.20%	8.01%
Болкан Капитал Мениджмънт АД				90 2.2	наг 2.2			
ДФ БОМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	82.7736		82.4839			0.09%	1.18%
ДФ Европа	фонд в акции	48.5598		48.3170			-0.51%	-2.10%
ДФ Балкани	фонд в акции	64.6449		64.3277			0.06%	5.09%
Барчев Мениджинг Компани ЕАД								
ДФ Барчев Високодоходен фонд	фонд в акции	99.5080		98.0264			1.27%	3.18%
ДФ Барчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	80.1859		78.9921			1.13%	-3.15%
ДСК Управление на Активи АД								-3.79%
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.32800		1.32534			0.23%	0.70%
ДФ ДСК Баланс	Смесен - балансиран	1.09984		1.09326			0.19%	3.75%
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.77240		0.76093			0.09%	7.82%
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.75909		0.75455			0.52%	3.19%
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.05778		1.05461			0.10%	0.34%
Елана Фонд Мениджмънт АД								
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	100.1571		99.1545			0.29%	6.17%
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	Смесен - балансиран	104.4391		103.3999			0.25%	-5.31%
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	85.0026		83.8158			0.53%	8.86%
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	125.0907		125.0907			0.31%	0.36%
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - консервативен	94.4987		94.1271			-0.35%	2.00%
ДФ Елана Еврофонд	Смесен - консервативен	108.3725		107.9394			0.26%	0.36%
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	102.0445		101.0342			0.0000	108.2642
Златен Лев Капитал АД								0.0000
ИД Златен Лев	Смесен - балансиран	4.9283		4.8989			1.31%	7.42%
ДФ Златен Лев Индекс 30								0.17%
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	0.9675	от 100 000 до 1 000 000 лв.	0.9627	наг 1 000 000 лв.		0.9603	5.00%
ДФ Капман Фикс	Фонд на паричен пазар	10.0244		0.0000			2.14%	12.80%
ИД Капман Капитал	Смесен - балансиран	18.0566		17.9306			N/A	-9.02%
ДФ Капман Макс	фонд в акции	11.2102		11.0544			3.53%	9.35%
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД								-8.54%
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1.1471		1.1301			0.80%	11.01%
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	0.8878		0.8747			5.61%	-10.27%
Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1.1188		1.1023			3.03%	26.33%
КД Инвестмънтс ЕАД	до 100 000 лв.		наг 100 000 лв.					24.99%
ДФ Облигации България	фонд в облигации	132.6693		132.4701			0.43%	3.17%
ИД КД Пеликан	Смесен - балансиран	14.4401		14.4401			0.84%	4.45%
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0.7763		0.7687			0.89%	-4.75%
КТБ Асет Мениджмънт АД								1.29%
КТБ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	824.2514		818.0849			0.44%	4.93%
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	738.0561		732.5345			0.24%	3.40%
ОББ Асет Мениджмънт АД								-6.64%
ДФ ОББ Платинум Облигации	фонд в облигации	11.5645		11.5645			0.20%	0.96%
ИД ОББ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	125.9740		125.9740			1.05%	5.80%
ДФ ОББ Премиум Акции	фонд в акции	7.3610		7.3610			1.90%	5.04%
ДФ ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10.5426		10.5426			1.32%	4.73%
Оверон Финанс АД								4.55%
ДФ Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	7.8919		0.0000			N/A	2.75%
ПОВС Асет Мениджмънт АД	за поръчки до 100 000 лв.		за поръчки над 100 000 лв.				N/A	N/A
ДФ ПИБ-Авангард	фонд в акции	0.5819		0.5790			2.88%	8.53%
ДФ ПИБ-Клосик	Смесен - балансиран	0.7747		0.7720			1.64%	10.00%
ДФ ПИБ-Гарант	Смесен - консервативен	10134.0000		1.0119			0.47%	3.68%
Раймъйзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД	до 50 000 лв / 400000 USD		наг 50 000 лв / 400000 USD					4.63%
Раймъйзен (България) Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	1.2871		1.2852			0.19%	0.12%
Раймъйзен (България) Фонд Облигации	фонд в облигации	1.3085		1.3046			0.22%	0.12%
Раймъйзен (България) Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	0.8718		0.8683			0.12%	6.06%
Раймъйзен (България) Фонд Акции	фонд в акции	0.6392		0.6360			0.11%	2.76%
Раймъйзен (България) Балансиран Доларов Фонд	Смесен - балансиран	0.7253		0.7226			0.58%	-6.15%
Раймъйзен (България) Фонд Защитени Инвестиции в Евро	Фонд на паричен пазар							-5.90%
Свободен период от 07.08.2010 до 16.08.2010		0.0000		0.0000			N/A	N/A
Лимитиран период от 17.08.2010 до 14.11.2010		1.0490		0.9966			N/A	N/A
Сентинел Асет Мениджмънт АД								
Договорен фонд Сентинел - Ралик	Фонд на паричен пазар	1.1938		1.1938			0.22%	0.14%
Договорен фонд Сентинел - Принсипал	Смесен - балансиран	1.0452		до 90 дни 1.0296	наг 90 дни 1.0400		0.09%	4.04%
Стандарт Асет Мениджмънт АД								2.77%
ДФ Стандарт Инв. Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	7.7254		7.7254			-0.11%	8.63%
ДФ Стандарт Инв. Високодоходен Фонд	фонд в акции	6.6364		6.6364			0.69%	-7.34%
ДФ Стандарт Инв. Международен Фонд	фонд в акции	3.0536		3.0536			1.91%	-6.51%
ДФ Стандарт Инв. Консервативен Фонд	фонд в акции	10.5545		10.5545			-0.03%	4.93%
Статус Капитал АД								1.46%
Статус Нови Акции								2.62%
Статус Финанси								
фонд в акции	клас А за поръчки до 200000 лв	клас А за поръчки над 200000 до 300000	клас А за поръчки над 300000	клас В	клас А	клас В при изпътнена инф. схема	клас В при прекратена инф. схема	
фонд в акции	0.7831	0.7792	0.7773	0.7775	0.7754	0.7561	1.82%	11.39%
фонд в акции	0.4275	0.4254	0.7773	0.4212	0.4233	0.4128	0.91%	3.05%
фонд в акции	за поръчки до 250 000 евро	за поръчки над 250 000 евро	Цена					-5.43%
фонд в акции	117.6881	116.2423		115.3748			1.37%	-20.83%
ДФ Статус Глобал ETFs								N/A
Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД								N/A
ИД Ти Би Ай Еврофонд	фонд в облигации	314.5375		313.5953			0.19%	3.52%
ДФ Ти Би Ай Комфорт							0.19%	0.46%
ДФ Ти Би Ай Хармония	Смесен - балансиран	12.0940		11.7383			0.38%	6.45%
ДФ Ти Би Ай Динамик	фонд в акции	8.9062		8.6443			1.26%	5.45%
ДФ Ти Би Ай Схорвоище	Смесен - балансиран	21.0942		21.0942			1.15%	-1.71%
ЦКБ Асет Мениджмънт ЕАД								3.73%
ЦКБ Лидер	фонд в акции	6.8454		6.8102			-1.49%	5.94%
ЦКБ Актив	Смесен - балансиран	8.2733		8.2319			-1.73%	1.34%
ЦКБ Гарант	фонд в облигации	11.8670		11.8374			0.01%	1.88%
Юг Маркет Фонд Мениджмънт АД								9.49%
ДФ Юг Маркет Максимали	фонд в акции	1.2412		1.2164			1.50%	5.13%
ДФ Юг Маркет Оптимали	Смесен - балансиран	1.0967		1.0858			0.73%	0.66%

Източник: БАНД (www.band.bg)

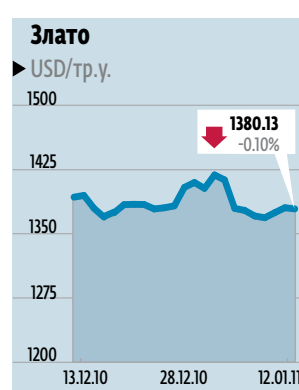
► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,48812
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,79183
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46812
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,56441
КИТАЙСКИ РЕМИНГБИ ЮАН	CNY	100	2,24437
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,73667
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62454
ЕСТОНСКА КРОНА	EEK	10	1,25000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30314
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	100	1,91786
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	100	2,64609
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,08121
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,64961
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,30759
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,78321
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,29502
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75547
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20780
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,77206
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,48470
НОВЕЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,10812
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,37456
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,98939
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,56404
РУСКА РУБЛ	RUB	100	4,85528
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,17769
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13923
ТАИЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,94496
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,60860
ШАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,49163
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	100	2,19236

Индекс на деня**1.54**

► процента се повиши
хонконгският индекс Hang
Seng и достигна 24 125.61
пункта

” По време
на борсова-
та сесия в
сряда измерителят
добави 366 пункта
към стойността си.
Спекулациите около
евентуално спаса-
ване на Португалия
оказаха положително
влияние и на пазари-
те в Азия

” Цената на
златото
отчете
понижение и
по време на
вчерашната сесия
в Лондон достигна
1378.65 USD/тр.
у. Апетитът на
инвеститорите към
риск се върна и те
загърбиха златото

Стока на деня**4.46**

► процента спечели
соята на борсата
в Ню Йорк и достигна
520.75 USD/m

” На послед-
ната борсова
сесия суро-
вината поскъпна с 24
USD заради силния
интерес на инвести-
торите. Прогнозите
на земеделското ми-
нистерство на САЩ
за срыв на запасите
свалиха цената на
зърното

Коментар

Интересът към петрола се засилва след убедителните данни за ръст в потреблението

Цената на петрола продължи да се движи нагоре за трета поредна сесия и отново се върна над нивото от 92 USD/б. Така в рамките на три дни нефтът успя да добави близо 4.5% към стойността си, връщайки се на нивото отпреди осем месеца. Като главна причина за поредното покачване анализаторите изтъкват по-голямото от очакваното понижение на запасите в САЩ.

Според данните, оповестени от американското енергийно министерство, запасите от суров петрол в САЩ са намалели с 2.15 млн. барела през миналата седмица до 333.1 млн. барела. Това е най-ниското ниво от февруари насам. Предварителната прогноза на анализаторите беше за

4.5

► процента достигна
поскъпването
на суровия петрол
в рамките на три дни

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” **На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през февруари достигна 1.16% до 92.17 USD/б**

понижение от максимум 1.4 млн. барела.

Спекулациите, че европейските власти са приготвили финансова помощ за Португалия, също оказаха влияние върху цената. За анализаторите Португалия почти сигурно ще прибегне до заем от Европейския съюз и Международния валутен фонд. Също така те са на мнение, че европейските

правителства обмислят изкупуване на португалски дълг при по-ниски лихвени нива.

Допълнително към всичко това се прибавя и безпрецедентният скок на brutния вътрешен продукт на Германия. Според официалните данни на правителството положителното изменение на този показател за 2010 г. е 3.6%, стойност, недостигана от 1992 г. Цифрата съвпадна точно с предварителните очаквания на анализаторите от Bloomberg.

Не на последно място стойност към петрола добавя и ръстът на индустриалното производство в еврозоната през ноември. Според данните на Евростат производството в зоната е скочило с 0.7% при предварителни прогнози за най-много 0.5%. На борсата в Ню Йорк цената на суровия петрол с доставка през февруари достигна 1.16% до 92.17 USD/б. При сорта Брент поскъпването достигна 0.86%, а цената - 98.45 USD/б. **П**

► **Добрите икономически резултати на страните от еврозоната карат анализаторите да мислят, че търсенето на петрол ще продължи да расте**

Търговия

► **Фючърсите на царевичата достигнаха най-високата си стойност за последните две години и половина, след като дневното повишение в цената достигна 4%. Причината за поскъпването беше прогнозата на американското правителство, че запасите в САЩ ще продължават да се свиват**

СНИМКИ BLOOMBERG

ОБЩИНА АКСАКОВО, ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ

С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Със заповед №РД-10-7706-370/21.12.2010 г. на Областния управител на област Варна **е одобрен** плана на новообразуваните имоти за земеделски земи, попадащи под разпоредбите на §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ на **местност "Черноморска панорама" /Ювез/,** кадастрален район 600, землище с. Кичево, община Аксаково, област Варна, която е обнародвана в "Държавен вестник", **/бр. 4 от 12.01.2011 г./**

Планът е изложен за разглеждане в административната сграда на община Аксаково - **ритуална зала.**

На основание чл.28б, ал.8 от ППЗСПЗЗ, одобреният план на новообразуваните имоти може да бъде обжалван в 14-дневен срок от обнародването на заповедта.

Жалби срещу одобрения план на новообразуваните имоти се подават от заинтересованите лица, **чрез областния управител** /в деловодството на областната управа, ул. "Преслав" №26, гр. Варна/, **пред Административен съд - Варна.**

ОБЩИНА АКСАКОВО, ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ

С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Със заповед №РД-10-7706-371/21.12.2010 г. на Областния управител на област Варна **е одобрен** плана на новообразуваните имоти на част от с.о. „Могилите“ /**местност "Сухата чешма"**, кадастрален район 504, землище с. Кичево, община Аксаково, област Варна, която е обнародвана в "Държавен вестник", **/бр. 4 от 12.01.2011 г./**

Планът е изложен за разглеждане в административната сграда на община Аксаково - **ритуална зала.**

На основание чл.28б, ал.8 от ППЗСПЗЗ, одобреният план на новообразуваните имоти може да бъде обжалван в 14-дневен срок от обнародването на заповедта.

Жалби срещу одобрения план на новообразуваните имоти се подават от заинтересованите лица, **чрез областния управител** /в деловодството на областната управа, ул. "Преслав" №26, гр. Варна/, **пред Административен съд - Варна.**

България изпревари Румъния по икономическа свобода

Хонконг, Сингапур и Австралия са най-свободните страни

България отбелязва подобрение по отношение на икономическата свобода. Според Индекса на икономическата свобода 2011 на фондация „Херитидж“ и „Уолстрийт Джърнъл“ страната ни се е изкачила в класацията с 2.6 пункта до 64.9 пункта, което ни отрежда 60-о място. Така България се нарежда малко по-напред от Румъния и Турция, но пък изостава от Македония. От Института за пазарна икономика посочват, че след отстъплението в предходното издание на индекса сега България възвръща позициите си. Това развитие обаче не отчита случилото се през втората половина на 2010 г., в това число направената ревизия на бюджета, уточняват от ИПИ.

Отличниците
„Свободните“ икономики в Индекс 2011 са едва шест - Хонконг, Сингапур, Австралия, Нова Зеландия, Швейцария и Канада. Това са единствените икономики с резултат над 80 пункта. Отново 17-а поредна година на челните места в кла-

” Три европейски държави влизат в Топ 10 на класацията - Швейцария, Ирландия и Дания

сацията са Хонконг и Сингапур, а на трето място е Австралия. Три европейски държави влизат в Топ 10 на класацията - Швейцария, Ирландия и Дания. САЩ отбелязват нов спад - до 9-о място. Великобритания също влошава резултата си и от 10-о пада на 16-о място.

Равнис по съседски
Българският резултат е над средния за света, но е по-нисък от средния за региона - 26-о място сред 43 страни в Европа. Въпреки това страната попада в групата на умерено свободните. Отбелязваме подобрение по повечето показатели - начело с размер на правителството, парична свобода, инвестиционна свобода и

свобода на труда. Най-голямото подобрение се дължи както на сравнително ограничения ръст на публичния сектор, така и на по-ниската инфлация. За България от ключово значение се определят валутният борд, ниските преки данъци и сравнително свободната търговия. Липсата на ясни правила и корупцията обаче продължават да дърпат страната назад.

България отчита подобрение на всички категории в индекса с изключение на свободата на бизнеса, където резултатът се влошава с 2 пункта. Това е сигнал, че започването на бизнес у нас може значително да се подобри, посочват от ИПИ.

За 10 години...
Резултатът на България по отношение на икономическата свобода нарасна чувствително след 2000 г. (с повече от 15 пункта), като през последните години се наблюдаваше задържане на този ръст. Спадът от предходното издание е компенсиран със сегашното подобрение, но в дългосрочен план не се забелязва ясен

тренд към повече свобода. Като изключим шока от кризата, разпространението на икономическата свобода у нас е в застой. Влизането на страната в ЕС донесе непосредствената свобода на българите да пътуват свободно из Европа, но данните показват, че възможностите, които се разкриват от членството ни, все още далеч не са оползотворени.

Повече пари не означава нови работни места
Много правителства избраха политиката на масирани харчове, за да стимулират търсенето, но тези разходи не създадоха работни места и не провокираха икономически растеж, посочват авторите на изследването. Те дори са на мнение, че правителствените стимули са забавили възстановяването.

За пореден път Индекс 2011 показва, че икономическата свобода спомага за намаляване на бедността, подобряване на социалните показатели, демократичното управление и устойчивост на околната среда. **П**

Речник Какво е индекс на икономическа свобода

► Средният резултат на икономическата свобода за света за 2011 е 59.7 пункта (100 пункта означава пълна икономическа свобода), което е с 0.3 пункта повече спрямо 2010 г.
► Индексът на икономическа свобода се изчислява от фондация „Херитидж“ и „Уолстрийт Джърнъл“. Той се прави на базата на 10 категории: свобода на труда, свобода на бизнеса, свобода на търговията, фискална свобода, свобода от правителството, парична свобода,

инвестиционна свобода, финансова свобода, права на собственост и свобода от корупция. Средноаритметичният сбор на точките в тези категории образува общия резултат.
► В най-новото издание са изследвани 183 страни. Идеята за измерване на икономическата свобода е обсъдена за първи път от американската фондация „Херитидж“ в края на 80-те години. Целта е била да се разработи емпиричен измерител на икономическата свобода, като се избере група от икономически критерии, които да се използват за изчисляването на Индекс на икономическата свобода. Идеята е осъществена през 1995 г.

ОБЩИНА БЕРКОВИЦА

РЕШЕНИЕ № 923 17 декември 2010 година

923.1. На основание чл. 21, ал.1, т. 8 от ЗМСМА, чл. 4, ал. 4 от ЗПСК, във връзка с чл. 1, ал. 2, т. 6, чл. 3, ал. 3, т. 2 и чл. 31, ал. 1 от ЗПСК, чл. 2, ал. 1, т. 3, чл. 5 и чл. 6, ал.1 и чл. 9 от Наредбата за търговете и конкурсите реши:

1. Да се проведе процедура за приватизация на общински нежилищен обект на: “УПИ I, пл. № 189, 190, кв. 32 с площ 1422 м², ведно със сграда в него с площ 426 м², отреден за “Комплексно обществено обслужване” по регулационния план на с. Бистрилица, община Берковица”.

II. **ОПРЕДЕЛЯ** метода за приватизация на обекта – чрез публичен търг с явно наддаване.

III. **ПРИЕМА** изготвените правен анализ, информационен меморандум, утвърждава тръжната документация и проект на договор за продажба на обекта по т. I.

IV. **ПРИЕМА** приватизационна оценка на обекта по т. I, която служи за начална тръжна цена в размер на **16 420 лв. (шестнадесет хиляди четиристотин и двадесет лева). Сделката подлежи на частично облагане с ДДС.**

V. **Публичният търг с явно наддаване за продажба на обект по т. I да се проведе при следните условия:**

1. Начална тръжна цена, посочена в т. IV;

2. Стыпка на наддаване – 10 % от началната тръжна цена;

3. Депозит за участие в размер на 20% от обявената цена в размер на 3 284 лв. (три хиляди двеста осемдесет и четири лева) се внася по банкова сметка на Община Берковица **IBAN: BG46UBBS80023200004210; BIC: UBSBBSGSGF – Банка ОББ – Клон Берковица** или в касата на Общинска администрация, етаж 1, стая 110 до 17.00 часа на деня, предхождащ деня на провеждане на търга.

4. Място за закупуване на тръжни документи - Общинска администрация – Берковица, пл. “Йордан Радичков” № 4, етаж 1, стая 102 и заплати сумата от 500.00 лв. (петстотин лева) без ДДС в касата на ОБА – Берковица /ЦУИГ/. В случай, че тръжните документи се закупуват от името на друго лице, се представя и нотариално заверено пълномощно за закупуване на документите.

5. Срок за закупуване на тръжни документи и информационен меморандум - до 20-тия календарен ден след датата на обнародване на решението в “Държавен вестник”.

6. Срок за подаване на предложения за участие в публичния търг с явно наддаване до 17.00 часа на 30-тия календарен ден след обнародване на решението в Държавен вестник в стая 102 на Общинска администрация – Берковица.

7. Определя срок за разясняване на процедурата и за оглед на обекта по т. I може да се извършва в рамките на всеки работен ден, след представяне на документ за закупуване на тръжна документация до 17.00 часа на деня, предхождащ деня на провеждане на търга.

8. Публичният търг с явно наддаване за обект по т. I да се проведе в 15.00 часа на 31-ия ден, след обнародване на решението в Държавен вестник в сградата на Общинска администрация – Берковица, пл. “Йордан Радичков” № 4, етаж 2, стая 211 – на Общински съвет.

9. Ако посочените дати са неработни дни, закупуването на книга, подаването на предложения и провеждането на публичния търг с явно наддаване става в следващия работен ден.

10. Продажната цена за обекта посочен в т. I се заплаща при сключване на договора в касата на Общинска администрация /ЦУИГ/ или по банкова сметка посочена в тръжната документация.

VI. **ЗАБРАНЯВА** разпоредителни сделки с дълготрайни активи, сключване на договори за дълго участие, за кредити, за наем, за съвместна дейност, обезпечаване на вземания, както и поемане на менителни задължения, отнасящи се до зорепосочения обект.

VII. Възлага на комисията по приватизация и двама членове от общинската администрация да провеждат търга, като се определи поименно комисията и председателя и.

VIII. **УПЪЛНОМОЩАВА** Кмета на Общината да извърши всички действия по организацията и провеждането на публичния търг с явно наддаване и да сключи договор за купко-продажба по ЗПСК на обекта по т. I от настоящото решение.

Председател ОБС: /Евгени Иванов/

Ще има ли по-черна от черната 2010 г. за банките в САЩ

Общият брой на фалиралите щатски банки през миналата година достигна 157, което е абсолютен рекорд за последните две десетилетия

Краят на 2010 г. беше приет с облекчение от банковия сектор в САЩ. Причината е безпрецедентният брой фалирали финансови институции в страната - 157. Всички надежди бяха насочени към новата 2011 г., но и те бяха бързо попарени. Само няколко дни след началото на новата година, на 7 януари, регулаторните органи в САЩ затвориха още две банки. Една във Флорида и една в Аризона. First Southern Bancorp придоби базираната в Орландо, Флорида, First Commercial Bank of Florida, докато Enterprise Bank&Trust купи базираната в Скотсдейл, Аризона, Legacy Bank of Scottsdale.

Рекорд

Погледнато исторически, това е своеобразен рекорд за най-ранен фалит след началото на нова година. Предишното „най-добро постижение“ беше записано почти една година по-рано - на 8 януари 2010 г. Тогава беше затворена Horizon Bank в Белингам, щата Вашингтон, като се сложи началото на масови фалити на малки банки в САЩ. Активите на банката тогава се оценяваха на 1.3 млрд. USD, а депозитите - на 1.1 млрд. USD. След първия фалит за 2010 г. председателят на Федералната корпорация по депозитно застраховане на САЩ (FDIC) Шийла Бетър заяви, че пикът на фалитите ще е именно през 2010 г., а след това ще започне стабилизирането. Тогава тя заяви, че за периода от 2009 до 2013 г. разходите за затворените банки ще достигнат 100 млрд. USD.

Най-тежката година

От гледна точка на банковите фалити 2010 наистина се оказа най-тежката година за последните две десетилетия. Постигнатият резултат подобри предишното „най-добро“ постижение от 2009 г. Тогава финансовата криза и невъзможността на клиентите да изплащат заемите си затвориха 140 финансови институции. Макар всички да свързват началото на финансовата криза с банкрута на финансовия гигант Lehman Brothers на 15 септември 2008 г., това беше просто най-шумното спукване на имотния балон. Признаци за задъхване имаше през цялата 2008 г. Още в началото на същата година беше първият фалит, а до края на годината те станаха 25 - толкова, колкото за периода от 2000 до 2007 г.

(не)светло бъдеще

Лошото начало на годината обаче говори, че 2010 може и да не е най-лошата година за сектора. През ноември от FDI С съобщи, че през третото тримесечие на 2010 г. броят на „проблемните“ банки, т. е. такива с повишен риск от фалит, се е увеличил с 3.7% до 860. Това е най-големият ръст за последните 17 години. Това означава, че потенциалът за фалити и през 2011 г. остава голям, дори по-голям от този за 2010 г. Към 30 септември банките от този списък са имали активи на стойност 379.2 млрд. USD спрямо 403 млрд. USD три месеца по-рано.

Черна статистика

Броят на фалиралите банки в никакъв случай не отразява точния брой проблемни институции. За трите години на финансовата криза правителството на САЩ е спасило близо 100 други американски банки чрез многомилиардната си програма за облекчаване от проблемните активи (TARP), които обаче отново са на границата на фалита, уточнява The Wall Street Journal. По тази програма финансовите институции са получили от правителството помощ в размер на 4.2 млрд. USD.

Частичен успех

Програмата TARP беше приета през 2008 г. от кабинета на Джордж Буш, а стойността ѝ достигна 700 млрд. USD. Целта на нейното създаване беше именно изкупуването на проблемни активи за стотици милиарди долари от затруднени банки.

► **Финансовата криза започна още в началото на 2008 г., но реалните ѝ размери станаха видими за всички след краха на Lehman Brothers**
ЧИМКА BLOOMBERG

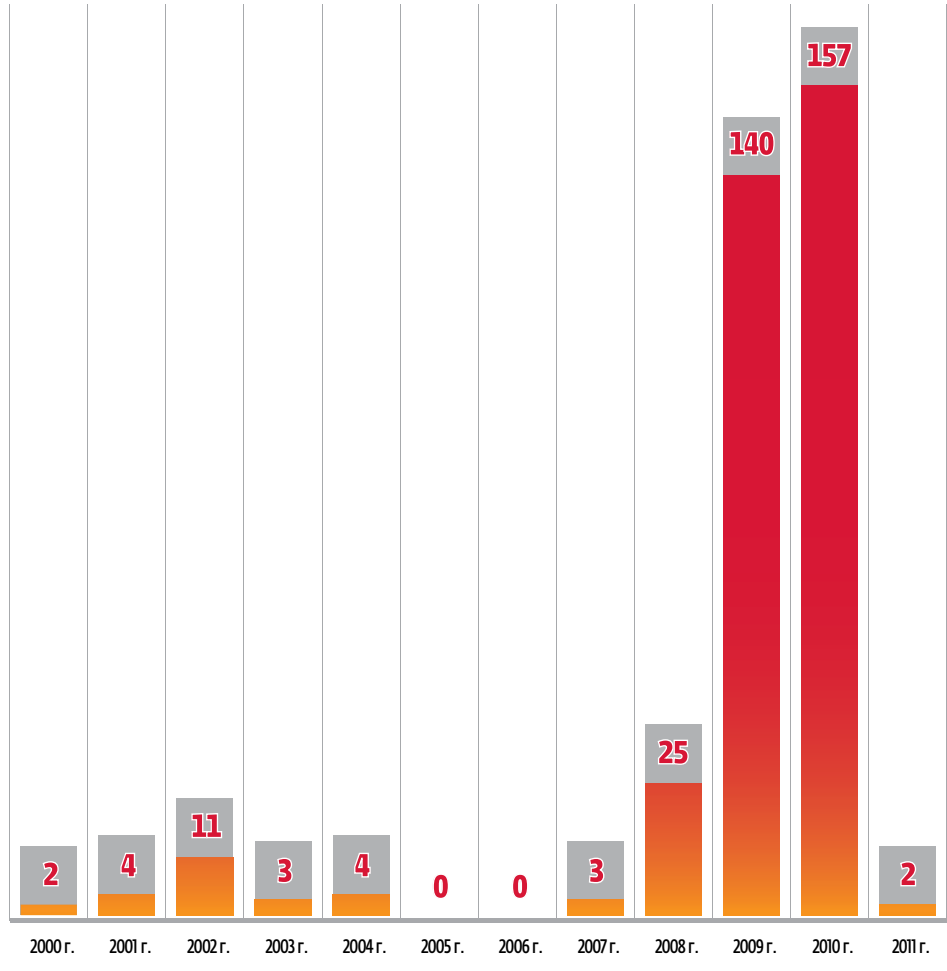
Въпреки очакванията, че схемата ще допринесе за оздравяване на финансовите институции, които имат достатъчно високи шансове за оцеляване, според последни данни от самото ѝ начало много банки са били във „висящо“ състояние. Сигурно доказателство за това са огромният брой фалити, над 350 от стартирането на програмата.

Според анализатори на The Wall Street Journal тези статистически данни показват, че програмата е била мярка, която „само временно“ е облекчила положението на финансовата система. Тя ще продължава да усеща върху себе си последиците от най-тежката банкова криза за последните 80 години. Продължаващата слабост на редица банки може да за-

трудни започналото възстановяване от икономическия спад, отбелязва изданието. По програмата за облекчаване от проблемните активи първи получиха помощ осем големи банки и финансови институции, които бяха подпомогнати с общо 125 млрд. USD. Сред тях се наредиха JP Morgan Chase&Co., American Express, Goldman

Sachs Group, U.S. Bancorp, Capital One Financial, Bank of New York Mellon, State Street и BB&T, Northern Trust. Всички те изцяло изплатиха задълженията си към правителството. Но това са големите играчи във финансовия сектор в САЩ, докато по-малките ще продължат да изпитват несигурност под краката си. **П**

Брой банкови фалити в САЩ за десетилетието

► **Списък на американските банки, получили най-голяма част от средствата по програма TARP**

ФИНАНСОВА ИНСТИТУЦИЯ	ДЪРЖАВНА ПОМОЩ	ПЕЧАЛБА ОТ ИНВЕСТИЦИЯТА
FANNIE MAE	88 МЛРД. USD	8 МЛРД. USD
FREDDIE MAC	63 МЛРД. USD	8 МЛРД. USD
BANK OF AMERICA	45 МЛРД. USD	5 МЛРД. USD
CITIGROUP	45 МЛРД. USD	12 МЛРД. USD
JPMORGAN CHASE	25 МЛРД. USD	2 МЛРД. USD
WELLS FARGO	25 МЛРД. USD	2 МЛРД. USD
MORGAN STANLEY	10 МЛРД. USD	1 МЛРД. USD
PNC FINANCIAL SERVICES	8 МЛРД. USD	745 МЛН. USD
U.S. BANCORP	7 МЛРД. USD	334 МЛН. USD
SUNTRUST	5 МЛРД. USD	376 МЛН. USD
CAPITAL ONE FINANCIAL CORP.	4 МЛРД. USD	254 МЛН. USD
REGIONS FINANCIAL CORP.	4 МЛРД. USD	350 МЛН. USD
REGIONS FINANCIAL CORP.	4 МЛРД. USD	350 МЛН. USD
BANK OF NEW YORK MELLON	3 МЛРД. USD	231 МЛН. USD
BB&T	3 МЛРД. USD	160 МЛН. USD
FIFTH THIRD BANCORP	3 МЛРД. USD	256 МЛН. USD
KEYCORP	3 МЛРД. USD	250 МЛН. USD
CIT GROUP	2 МЛРД. USD	44 МЛН. USD
COMERICA INCORPORATED	2 МЛРД. USD	325 МЛН. USD
MARSHALL & ILSLEY	2 МЛРД. USD	172 МЛН. USD
NORTHERN TRUST	2 МЛРД. USD	134 МЛН. USD
STATE STREET	2 МЛРД. USD	124 МЛН. USD

ЕВРОПАРИ

Да успееш от третия път

Проектите на „Дилком България“ са отхвърлени на два пъти, от компанията обаче не се отказват и вече имат два успешни за близо половин милион лева. Чакат оценка и по трети

Успехът невинаги идва лесно. Понякога, за да успееш, трябва да си упорит, да вярваш в това, което правиш, и да не допускаш провалите да те откажат. Това показва опитът на собствениците на компанията за производство на етикети „Дилком България“ Людмила Стойчева и Дочо Чемширов. Първия си европроект те разработват още през 2006 г. - по предприемаческата програма ФАР, а после опитват да получат субсидии и от Оперативна програма „Конкурентоспособност“ (ОПК). И двата им опита завършват без успех, но въпреки това не се отказват и продължават да разработват и подават проекти. Сега резултатът вече е 2 на 2 - два отхвърлени и два одобрени проекта на стойност над 0.5 млн. лв. Първият дори вече е изпълнен. В момента изчакват оценката на експертите и по друг проект, като се надяват той да обърне резултата в тяхна полза.

И сам воинът е воин

„Разработихме първия си проект сами. Положихме доста труд, тъй като изискването по ФАР беше той да бъде написан на английски език. Според оценката на експертите проектът е бил на границата и много малко не му е достигнало, за да бъде сред печелившите“, разказва Людмила Стойчева. Предприемачите решават, че неуспехът може би е свързан с тяхната неопитност. Затова преглеждат и проект, който е разработен от техни колеги, а година по-късно отново опитват, но вече по новата програма наследник на ФАР - „Конкурентоспособност“. И тази история обаче завършва без щастлив край. Броят на точките, които получават, пак не е достатъчен, не се класират, но пак решават и че няма да се откажат.

Но с консултант е по-добре

За третия опит обаче решават да привлечат кон-

султант. Заради експертната помощ, по-малката конкуренция или просто на късмет, но вече успяват да развалят „черната магия“. Проектът, който вече дори е приключен успешно, всъщност не се различава много от останалите два - пак искат да си купят машина и целта им пак е да постигнат по-добра ефективност в работата и поне 15% ръст на производството. Консултантът обаче съществено подобрява описанието на заложените по проекта дейности, изрежда ги по-изчерпателно и по-структурирано, обясняват от „Дилком България“. По думите на предприемачите, след като са прегледали крайния вариант, някои от нещата дори са им изглеждали излишни или клиширани, но факт - държавните експерти одобряват проекта.

„Ние, предприемачите, в повечето случаи сме икономисти или инженери, а не филолози. Може и да си разбираме от работата в на-

Какво стои зад цифрите

Към края на 2010 г. вече 10% от средствата от структурните и Кохезионния фонд са стигнали до бенефициентите, а близо 40% са договорени. А ето и какво стои зад тези цифри:
 ►132.83 км общинска пътна мрежа е била ремонтирана по програма „Регионално развитие“ (ОПРР)

►Близо 100 публични сгради са били ремонтирани със средства от ОПРР
 ►166.88 км ВиК мрежа е изградена и ремонтирана по програма „Околна среда“ (ОПОС)
 ►2 пречиствателни станции са финансирани по ОПОС
 ►Над 560 хил. души са включени с проекти по про-

грама „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР)
 ►34 114 заети лица са включени в обучения по ОПРЧР
 ►739 фирми са получили подкрепа по програма „Конкурентоспособност“;
 ►228 бенефициенти са получили подкрепа по програма „Административен капацитет“.

►От „Дилком България“ вече са закупили нова машина с европейски субсидии и са

щата фирма и да познаваме добре ситуацията на пазара, но понякога това не е достатъчно, за да можем да разработим проекти, които да печелят“, казва Стойчева. Според нея наемането на консултанти позволява на предприемачите да се фокусират върху основната си дейност. Стойчева отбелязва, че ролята на консултантите тепърва ще се увеличава, след като по ОПК беше въведено задължителното изискване за провеждане на тръжна процедура за избор на подизпълнител независимо от размера на планираната инвестиция. „Това е изключително трудоемка работа и не всеки разбира от нея, а грешките в провеждането на тръжната процедура са предпоставка направените

разходи да не бъдат одобрени на финалната права при разглеждането на финалния отчет“, казва Стойчева.

Особености на консултантския бизнес

Цената за подготовка и изпълнение на проект достига между 8 и 10 хил. лв., показва пазарното проучване на „Дилком България“. Само за подготовката му може да се наложи да се платят около 4-5 хил. лв. Цената не е малка и затова от компанията приветстват нововъведенията консултантските услуги за изготвяне на проектопредложение да се признават за разход по проекта, стига да не надхвърлят 5% от общата му стойност, но не повече от 10 хил. лв. Препоръката им е обаче консултантът да бъде

”Отказахме се от авансовите и междинните плащания, тъй като отчетите, които трябваше да представим за тях, бяха свързани с подготовка на голям набор от документи. Усилията бяха почти равностойни на това да подготвим окончателен отчет

избиран много внимателно. „За първия проект се обърнахме към консултанти, които ни бяха препоръчани. За втория обаче избрахме друга фирма, тъй като междувременно консултантите,

►Собствениците на „Дилком България“ Людмила Стойчева и Дочо Чемширов

Напредък**Приети са проекти за около 50% от бюджета на пчеларската програма**

Общо 781 проекта на стойност 3.7 млн. лв. са постъпили до момента в Държавен фонд „Земеде-

лие” (ДФЗ) по програма „Пчеларство”, съобщиха от фонда. Общият бюджет по отворените мерки на програмата за финансовата 2011 г. е в размер на близо 6 млн. лв., което означава, че повече от половината от него вече е ангажиран. Документи продължават да се приемат в областните

дирекции на ДФЗ до изразходване на предвидените средства. За „Борба срещу вароатозата” могат да кандидатстват стопани, които имат необходимата квалификация да извършват пролетни профилактични прегледи. Финансовата помощ е в размер на 90% от одобрените разходи.

До момента са заявени проекти на стойност над 6 хил. лв., което е едва 2% от общата сума за този сектор. По втория сектор от мярката „Разходи за препарати в борбата срещу вароатозата” документи може да подават както физически и юридически лица, така и сдружения на

пчелари, които трябва да са регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Финансовата помощ е в размер на 80% от одобрените разходи. За същата мярка са подадени проекти за близо 259 хил. лв., или 73% от бюджета, предвиден за сектора.

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране”. Във всеки от тези случаи можете да пишете на euro@pari.bg. Вестник „Пари” ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрана.

До 30% спадат продажбите на етикети

Кризата сви пазара, но новите европейски изисквания ще го раздвижат

С 20 до 30% са се свили продажбите на етикети заради спада в индустриалното производство от последните години. В същото време промени почти не се наблюдават в сферата на хранително-вкусовата промишленост или фармацевтиката. Това показват наблюденията на производителя на етикети „Дилком България”. Компанията произвежда не само „стандартните” хартиени, но е специализирана и в изработката на специални етикети, които са устойчиви на влага, които се поставят на черната или бялата техника и т. н. Около 10% от обема на продукцията ѝ се изнасят в Румъния.

По-добри времена

„Въвеждането на новите европейски изисквания ще раздвижи пазара. Всяка сто-

ка има етикет, за нас ще има бизнес”, коментира Людмила Стойчева, съсобственик и управител на „Дилком България”. През изминалата 2010 г. от фирмата са продали етикети на стойност 2.2 млн. лв., с което отчитат ръст от около 15%. Основната причина за това е подобряването на производствената им дейност във

връзка с първия им изпълнен европроект.

Съпътстващ бизнес

Фирмата е и представител на България на Citizen в сферата на етикетните баркод принтери. През миналата година чрез „Дилком България” са били продадени около 250 етикетни принтера.

► **Производителят на етикети „Дилком България” е и представител за България на Citizen в сферата на етикетните баркод принтери**

с които бяхме работили и на които вече имаме доверие, бяха напуснали фирмата”, споделя Стойчева. Тя обяснява, че при повторното пресяване на консултантските компании ѝ е направило изключително добро впечатление, че те вече не разработват проекти на всяка цена. Повечето консултанти, към които са се обърнали, първо са ги разпитвали доста подробно за дейността на фирмата им и дори са ги карали да попълват въпросници, за да проверяват каква е максималната оценка, която биха могли да получат по бъдещ европроект, за да разберат дали изобщо има смисъл да кандидатстват за субсидии. И при това тази услуга се предлага безплатно.

В търсене на пари Първият проект на „Дилком България” е за покриване на стандарта ISO 9001 и за закупуване на специална машина за инспекция на етикети. Той е на стойност

„Ние, предприемачите, в повечето случаи сме икономисти или инженери, а не филолози. Може и да да познаваме добре ситуацията на пазара, но понякога това не е достатъчно, за да можем да разработим проекти, които да печелят

101.9 хил. лв., като разходите по финалния отчет се свиват до 101.6 хил. лв. Общо 49% от средствата са грант от европрограмата, а останалите са за сметка на самата компания. Вторият проект е за закупуване на машина за етикети и вече достига 551 хил. лв. Сумите на гранта не са малки, но и предвиденото самоучастие също. Въпреки това от компанията предпочитат първо да финансират проекта си със собствени средства и банкови кредити и едва тогава да потърсят възстановяване на направените разходи. „Отказахме се от авансовите и междинните плащания, тъй като отчетите, които трябваше да представим за тях, бяха свързани с подготовка на голям набор от документи.

552.6

► хил. лв. е стойността на двата одобрени европроекта на производителя на етикети „Дилком България”

Усилията бяха почти равносилни на това да подготвим окончателен отчет”, казва Стойчева. Задължителните месечни отчети обаче се попълват за 2-3 часа и не са свързани с толкова много бумащина, допълва тя.

Доброто и лошото

Тъй като от компанията са разработвали и изпълняват проекти на различни фази, могат да направят и сравнение. Оказва се, че досега

винаги е имало забавяне при оценката на проектите им, но добрата новина е, че то вече става доста по-малко - от 4.5 месеца за първия им проект до 1.5 месеца за втория. Сега ще проверят дали и при финалното плащане отново ще се наложи да чакат с месец над предвидения срок, или всичко ще мине гладко.

„Хубаво е, че има субсидии, те са добра финансова инжекция за фирмите, особено сега. Освен това заради европейските програми компаниите се замислиха от какво биха имали нужда и как да направят инвестициите си по възможно най-ефективен и професионален начин”, коментира Стойчева. В същото време обаче тя казва, че ще бъде хубаво, ако ад-

министрацията дава повече информация на бенефициентите, особено по новите изисквания за кандидатстване. По думите ѝ това невинаги се случва дори и по време на специалните информационни дни.

Вместо happy end

В момента от „Дилком България” очакват развързка около последния им проект. Той е на стойност 188 хил. лв. и е за сертификация по стандарта ISO 27001, който е свързан със сигурността на информацията. Засега проектът е преминал етапа административно съответствие и ако бъде одобрен, компанията вече ще може да се похвали и с хеттрик от европроекти.

Дарина Черкезова

успели да увеличат производството си с 15%

Интервю Николай Недялков, председател на Агенцията по информационна сигурност

Най-слабото звено е човешкият елемент

Важна част от нивото на защита са стандартите, мерките и указанията, които са заложени в проекта от съответните разработчици

След въвеждането на новата система за дистанционен достъп на НАП до фискалните устройства на бензиностанциите се появиха някои съмнения за нейното ниво на сигурност. Затова потърсихме мнението на специалисти в тази област

► **Господин Недялков, как оценявате решението на НАП да използва мрежата на мобилните оператори?**

- Мрежата на мобилните оператори в общи линии е като всяка друга частна мрежа, която се управлява на база корпоративните и бизнес практики на самата компания - в случая мобилния оператор. Според публикуваните на страницата на НАП, еднозначно се наблюдава липса на допълнително криптиране на информацията в XML обектите, публикувани за обмен на информация. Това може лесно да бъде реализирано посредством използването на криптография с публични ключове - PKI.

► **Кое е най-слабото звено в системата?**

- От гледна точка на управлението на информационната сигурност най-често в

комплексните интегрирани системи най-слабото звено е човешкият елемент - служители, данъчни, инспектори, и т.н. От технологична гледна точка би следвало да се обърне особено внимание на обезпечаване на комуникациите по отношение на манипулация на връзката между GPRS модула и касовия апарат. Не се наблюдават механизми за обратна връзка в реално време при опит за манипулация на устройствата - не са предвидени в протокола за обмен на информация с НАП.

► **Възможно ли е трети лица да получат достъп до информацията в системата чрез технологиите, представени в Берлин през декември?**

- Цитираните от вас механизми за достъп до GSM мрежата и в частност до интернет трафика чрез GPRS, както и липсата на кодировка и механизми за контрол на целостта на първичните данни в XML обектите теоретично обуславя възможността на атаката и достъп до информацията. Разбира се, това е теоретично обусловено при наличен достатъчен финансов ресурс у атакуващия, за да може да

► **Ако се манипулира устройството на НАП, нарушителите ще бъдат предавани на прокурор**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Хакери Бърз достъп

► На конгреса Chaos Computer Club, който се проведе в Берлин в края на декември 2010 г., беше представена цялостна система за подслушване на кодирани GSM телефонни разговори и текстови съобщения. Това става, като се използва само един телефон за 15 USD, лаптоп и софтуер с отворен код. Тази технология е отдавна позната, но досега беше достъпна само за

специализираните служби на реда, ползващи оборудване за 50 хил. USD. ► Технологията се базира на алтернативен фирмен софтуер, който се зарежда на произволен модел GSM или смартфон. Изпраща се зареден с код SMS, който не се отчита от устройството на получателя, като така се установява мрежовият ID номер на жертвата. По този начин атакуващите имат възможността да разберат кой точно е каналът на информация, който ги интересува, за да поемат контрол над него.

обезпечи атаката.

► **Кой според вас би имал интерес да шпионира данните в системата?**

- Най-вероятните потенциални заинтересовани лица биха били конкуренти фирми, имащи сходна дейност. Потенциално информацията за текущ оборот и с какви парични средства разполага търговският обект може да бъде използвана при планирането на злонамерени действия, в това число кражби и т.н.

► **Къде по веригата би било най-удобно да се проникне?**

- Информационната сигурност се разглежда като съвкупността от нивото на сигурност на всеки компонент, изграждащ интегрираната система. В тази връзка компонентата с най-ниско ниво на сигурност обуславя нивото на сигурност на цялата система и следователно къде би било най-удачно да се проникне в нея.

► **Какви според вас са шансовете за възникване на случайна или техническа повреда?**

- Това е сравнително сложна разпределена информационна система, включваща специфичен хардуер, соф-

туер и няколко комуникационни канала - SMS, GPRS (интернет), специфични интерфейси на касовия апарат и т.н. В тази връзка един от новите елементи е онлайн комуникацията. В тази среда защита по принцип няма. Чрез манипулиране на едно фискално устройство би могло да се получи достъп до мрежата, чрез която се отчитат устройствата, и да се осъществят редица мрежови и други атаки, като DOS или DDOS и т.н.

► **Как оценявате нивото на защита на системата за дистанционен достъп на НАП?**

- Важен елемент от нивото на защита са стандартите, мерките и указанията, които са заложени в проекта от съответните разработчици, както и пълнотата и резултатите от проникването и всички други необходими тестове.

За да дадем отговор на този въпрос обаче, е необходимо да бъдем допуснати до активите на системата, да направим анализ на риска и проведем технологичен и организационен одит по изпълнението на бизнес процесите. Това от една страна, а от друга - да се осигури работоспособността на централната информационна

Визитка

Кой е Николай Недялков

► Николай Недялков от 2004 г. е председател на Асоциацията за информационна сигурност. Освен това той е и началник на отдел „Бизнес процеси“ в държавната компания „Информационно обслужване“ АД. Специалист е по разпределени системи и

многобройни архитектурни приложения на инфраструктурата на публичен ключ; мрежова сигурност, мрежови технологии и приложна криптография. ► Недялков е хоноруван преподавател по компютърни науки в СУ „Св. Климент Охридски“. Бил е системен архитект и консултант по разработка на софтуер на „Латона Дивелпмент“.

система и допълнителните модули в търговските обекти.

► **Какви са ви препоръките относно системата?**

- Всичко, което сме разгледали до момента, са теоретични постановки на база тенденциите в развитието на информационните и комуникационните технологии по отношение на информационната сигурност. Конкретни препоръки в този случай биха били в посока внимателно наблюдаване на действията на потребителите на системата и какви събития се регистрират. Да се реагира на всяко събитие с достатъчна бързина и

компетентност, така че да се приложат проактивни мерки, които да обезпечат възможни срывове или пробиви.

Две са по-конкретните технически препоръки. Първата е да се разшири XML протоколът с включване на криптография на публичния ключ, като се приложи стандартът XMLDSIG и кодиране на целите съобщения. А втората е да се разшири съществуващият протокол за обмяна на информация, като се добави възможност за проследяване на състоянието на касовия апарат и евентуални опити за физическата/софтуерна манипулация.

Георги Панайотов

Защита

НАП са уверени в сигурността на системата

► Системата е изцяло разработена с вътрешните финансови и човешки ресурси на НАП, коментира говорителят на приходящата агенция Росен Бъчваров.

► Свързването до нея ще става само и единствено чрез служебни мобилни

компютри с модул за достъп до мобилната мрежа, като идеята е служителите, проверяващи търговските обекти, да разполагат с достъп до нея по всяко време, уточни той. ► В случай че се констатира отваряне или намеса в софтуера на устройствата на „Дейзи“ и „Датекс“, ще бъде сезирана прокуратурата с последващите за провинилия се търговец наказателни санкции, категорични са от НАП.

Коментар

Защитата на данните е на няколко нива

Всяко устройство, произведено от нашата фирма, има вграден комплекс от софтуерни и хардуерни защити, които позволяват потенциална манипулация на софтуерно и хардуерно ниво да бъде моментално разпозната. Подробното им описание би спомогнало потенциалните манипулатори. При откриване на потенциални опити за манипулации устройството се блокира и издава съобщение за грешка. За

Евгени Манахов, главен изпълнителен директор, „Дейзи“

При откриване на потенциални опити за манипулации устройството се блокира и издава съобщение за грешка

съжаление в протокола за обмен на данни с НАП не е предвиден начин устройството да съобщи за такава манипулация.

Защитата на данните при преноса на мобилната мрежа на оператора е на няколко нива. Самият протокол на GSM мрежата е защитен с апаратни и програмни средства. Освен това има изграден специален VPN от всеки оператор до НАП, до който няма никакъв достъп чрез

интернет. Това още веднъж гарантира сигурността на данните.

Единственият начин да се избегне подслушване на мобилната мрежа е данните, които се предават, да бъдат криптирани и цифрово подписани, използвайки методите на частен и публичен ключ, което не изисква почти никакви промени в съществуващото законодателство и не би осъпило съществено оборудването. ■

Задава се нов балон в ИТ индустрията

Голям брой онлайн компании получават щедро финансиране и се готвят да излязат на фондовия пазар, но не е ясно дали са готови за това

Колко голяма може да бъде сумата от 1 млрд. USD? На пръв поглед много. В Силициевата долина обаче те изглеждат като джобни пари и доказателство за това е ентузиазмът, с който различни инвеститори наливат средства в социални мрежи, мобилни приложения и други онлайн инициативи. Тенденцията обаче е колкото обнадеждаваща в продължаващата сложна финансова ситуация, толкова и стряскаща. В индустрията се създаде елитен клуб от новостартирали компании с не повече от седемгодишна история и всичките на стойност милиарди долари. Според непотвърдена официално информация инвестиции в Twitter са вдигнали пазарната му оценка до 4 млрд. USD, докато Zynga, създателите на популярни игри в социалната мрежа Facebook, се оценява на над 5 млрд. USD. Google беше готов да плати 6 млрд. USD за Groupon, компания за онлайн купони, която само преди десет месеца струваше пет пъти по-малко. Прохождащата фирма обаче отказа офертата през декември вероятно защото се надява след време да вземе още повече пари.

Търсене на големия удар

В момента голям брой хора и корпорации с излишни пари масово финансират млади предприятия, дори тези, които имат съвсем бегла идея какво ще правят и как ще печелят пари от дейността си. Компании, занимаващи се с онлайн продажби, споделяне на снимки, социални мрежи и други подобни услуги, нямат проблем да си намерят инвеститори просто защото никой не иска да изпусне „следващото голямо нещо“. Примерите за това са повече от изобилни. Yammer, автори на система за изпращане на съобщения по подобие на Twitter, само че за фирми, събра 25 млн. USD в края на миналата година. Инвеститори разписаха чек за 30 млн. USD на нишовия блог сайт Tumblr. Приложението за групови съобщения за мобилни телефони GroupMe събра 9 млн. USD. Path, при-

ложение за изпращане на снимки за iPhone - 2.5 млн. USD, а техните конкуренти Picplz - 5 млн. USD. И това са само част от новините от декември 2010 г.

Иге ли криза на хоризонта

Преди точно десет години така нареченият dot-com балон показва на хората както на Уолстрийт, така и в Силициевата долина, че изкуственият растеж не може да бъде поддържан вечно. Сега някои от по-песимистичните предприемачи започват да се чудят дали индустрията не се е запътила към нова катастрофа. Малки компании стъпват на добре оформени пазари, подкрепени от дълбоките джобове на щедри инвеститори. Често финансовите инжекции са в размер на 50 до 80 млн. USD. Според известния рисков инвеститор Фред Уилсън тази тенденция на свръхфинансиране се наблюдава през последните десетина месеца. Според него участниците на пазара правят все повече необмислени действия, предизвикани от силната конкуренция помежду им. Той обаче отбелязва, че никога не е виждал фази като настоящата да завършват добре. Неприятното при балоните е, че никой не знае за съществуването им, докато не се спукат. Например интересът към ревниво пазените акции на Facebook (която не е публична и има по-малко от 499 акционери) е толкова висок, че някои са започнали да търгуват техни деривати. Алекс Гулд, преподавател в Станфордския институт за изследване на икономически политики, казва, че винаги започва да се страхува от балони, когато пет различни бизнес ангели го поканят да се присъедини към техните фондове за една седмица.

Страх от пазара

Въпреки че скоростното разрастване на финансирането на популярни интернет компании силно напомня за инвестиционния фурор от началото на века, има и някои значителни разлики. На първо място, ако има балон, той няма да е на фондовия пазар. Нито една от компаниите в елитния клуб не е публична. Новосформираните онлайн компании се страхуват да обявяват първично публично предлагане след катастрофалните неуспехи, претърпени от сайтове като Flooz.com и Pets.com от преди десетилетие. Вместо

това предприемачите гледат с надежда към технологични гиганти като Microsoft, Apple и Google, които седят върху купчини свободни средства, останали от манията по спестяване от времето на кризата. По груби сметки само тези три компании имат около 90 млрд. USD в наличност. Според проучвания на анализатори най-големите софтуерни и хардуерни компании имат достатъчно излишни пари да изкупят почти всички средни предприятия в индустрията. Освен това финансистите все пак не са забравили всички поуки от времето на големия балон от началото на века. В края на 90-те години онлайн компании получаваха пет пъти по-големи парични инжекции, отколкото Tumblr в момента, без да имат никакъв бизнес модел. Ако сегашните инвестиции ни се струват разточителни, преди десет години стартиращите фирми са вземали между 50 и 200 млн. USD.

Сега и прегу

Експерти определят сегашната мания по хай-тек компании като смесица между законите на търсенето и предлагането, от една страна, и стадния манталитет, от друга. Благодарение на постоянно падащите цени на изчислителните мощности една компания има нужда от все по-малко пари, за да започне. Все повече богати хора разглеждат инвестирането в технологии като хоби, което е увеличило конкуренцията. Някои рискови инвеститори, гладни за растеж и нетърпеливи поради ниска възвръщаемост, са се пренасочили към по-малки предприятия, надявайки се да открият следващия Facebook. Въпреки всичко повечето инвеститори от Силициевата долина не виждат поводи за притеснение. Рон Конуей, финансист от Сан Франциско, инвестирал в повече от 500 компании, сред които Facebook, Google и Twitter, казва, че не вижда никакъв балон. Според него всички новостартиращи компании днес имат бизнес модели и планове, които ги правят жизнеспособни. През 1999 г. положението е било точно обратното, а и рекламирането в интернет е било силно неразвито. И все пак с балон или не, сигурно е, че много компании няма да доживеят до следващия етап от финансирането.

► Google беше готов да плати 6 млрд. USD за онлайн компанията Groupon, която само прегу десет месеца струваше пет пъти по-малко

СНИМКА BLOOMBERG

История Големият интернет балон

► Така нареченият dot-com балон се надува в периода 1995-2000 г., а за повратната точка се смята 10 март 2000 г. През тези години различни компании от интернет сектора получават огромна пазарна оценка благодарение единстве-

но на доверие от страна на инвеститорите, без това да е подплатено с реални бизнес планове.

► Създават се много нови фирми, чиято оценка се вдига, дори ако просто добавят предлог „e-“ пред името си, или „.com“, в края, откъдето идва и името на балона. Тези компании работят на принципа „растеж прегу печалба“, смятайки, че е по-важно да натрупат клиентска маса, прегу да излязат на плюс.

Причините за спукването на балона са комплексни, но за периода 2000-2002 г. пазарната оценка на компаниите на фондовата борса пада с 5 трлн. USD. ► Една от засегнатите корпорации WorldCom претърпява третия най-голям банкрут в историята на САЩ, а до 2004 г. оценяват под 50% от иначе перспективните dot-com фирми, оставяйки хиляди компютърни специалисти без работа.

” Според проучвания на анализатори най-големите софтуерни и хардуерни компании имат достатъчно излишни пари да изкупят почти всички средни предприятия в индустрията

” Новосъздадените онлайн компании се страхуват да обявяват първично публично предлагане след катастрофалните неуспехи от преди десетилетие

” Някои рискови инвеститори, гладни за растеж и нетърпеливи поради ниска възвръщаемост, са се пренасочили към по-малки предприятия, надявайки се да открият следващия Facebook

►Строгият контрол на равина се ползва с по-голямо доверие от работата на здравните инспектори
СНИМКА BLOOMBERG

Тайнството на кашрут

...или как религиозните правила за чиста храна на евреите достигат светски измерения

Има една шега, която евреите често разказват - става дума за разговора между Бог и Мойсей относно нормите за правилно, или “кашерно” хранене. Бог съобщи правилата на водача на израилтяните по разбираем начин, но в опитите си да ги запамети Мойсей все ги усложнявал. Накрая Бог вдигнал отчаяно ръце и казал на Мойсей да прави каквото иска.

От правилото телето да не се готви в млякото на майка му до забраната да се ядат определени животни кашер законите са се превърнали в много сложна система на хранене с най-различни ограничения. За да се гарантира спазването на стандартите за кашер продукцията по пътя от фермата до фабриката през магазина за хранителни стоки до ресторанта, е нужен строг контрол, обхващащ всички етапи на процеса.

Кашерното хранене се превръща в една от водещите хранителни тенденции по света, а равинът - инспектор, който се ползва с доверие. На американския пазар кашер сегментът в хранителната индустрия е най-бързо растящият и бележи по-големи продажби от биохраните.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Що е то Кашерната храна

►“Кашерна” се нарича храна, която отговаря на еврейските норми на хранене - кашрут. Думата “кашер” идва от

иврит и означава “подходящ”, “правилен”. Правилата относно кашерната храна са доста обширни. Някои от тях са заветвани директно в Тората - Петокнижието на Мойсей, а други са тълкувани от равините в устната Тора.

” Кашерното хранене извисява и пази душата. Фабриката се кашира, прочиства се от некашерни продукти и прибори и равин наблюдава и контролира процеса на производство

Шломо Голденберг, управител на Kosher Trade

Между 1/3 и половината храни в американските супермаркети вече имат кашер сертификация, твърди в своя публикация в The New York Times Сю Фишкоф, която изследва явлението кашер. По нейни данни повече от 200 млрд. USD от общите за страната 500 млрд. годишни продажби на храни идват от сертифицирани кашерни стоки. И това със сигурност не се дължи на религиозни причини, защото евреите в САЩ са под 2% от населението и не всички следват кашерните правила.

В България пазарът на кашерни продукти е почти неизвестен за масовата

10 кашер правила

1 Всички чифтокопитни и преживни бозайници са кашерни. Елените, овцете и козите например са кашер, но прасетата и зайците не са.

2 Само някои птици се смятат за кашерни - например пилета, патици, гъски и пуйки.

3 За кашерни се смятат само люспестите риби - шаран, риба тон, херинга, но само ако са минали специална обработка с машини за кашер рязане. Мекобели като омари, скариди и миди не са кашер.

4 Рибата и месото не бива да се съчетават.

5 Млякото и месото също не бива да се комбинират. Равинският закон изключва рибата от тази забрана. Това оправдава популярната кашер комбинация от хлебче, пушена съомга и сирене крема. След пиене на мляко може да се яде месо, но устата трябва да се изплакне преди това.

6 Хранителните продукти задължително се обработват и се готвят в присъствието на равин. Млякото също се дои пред равин. Печката преди готвене трябва да е пусната от евреин.

7 Птиците и месото се колят стриктно според установения закон. Гърлото се прерязва на точна дъл-

бочина, по определен начин. Спестяваме го, защото обяснението не е за всякакви сърца. Целта е животното да умре незабавно без ненужно страдание. Използваният нож е изключително дълъг и остър и се проверява всеки път преди и след употреба, за да не причини болка. След това екип от експерти разглежда животното, за да се увери, че не е болно, няма аномалии, поради които може да се сметне за нехигиенично. Белите дробове трябва да бъдат чисти. Месото се кисне с часове в чиста вода и във вода с морска сол, докато не се обезкърви напълно. Яде се само предната половина от животното.

8 Брашното се пресява и салатата се мие много старателно, за да се пречистят от всякакви буболечки.

9 Кашерните кухни трябва да поддържат отделни комплекти от прибори, тенджери, тигани, чинии и всичко, което влиза в контакт с храната. Съдовете за месо и млечни продукти винаги се мият отделно. В идеалната кашерна кухня има две мивки. Съдовете дори трябва да съхнат на отделни сушилни.

10 За да улеснят разпознаването на този тип храна от потребителите, производителите обозначават, че продуктът е сертифициран по кашрут чрез буквата К върху опаковката.

публика. Той тепърва прохода, но перспективите му са добри, смята Шломо Голденберг, управител на Kosher Trade и собственик на единственото кашерно кафене в София с кокетното име Kosher Coffee for Your Soul*. “Кашерното хранене извисява и пази душата”, разяснява избора на името Голденберг.

“В София общността на сефарадските евреи, които спазват кашер, е много малка - около 1000 души. Въпреки това [с бизнеса] се справяме добре, защото идват туристи от цял свят. Те търсят в интернет дали има кашерно заведение в града и идват тук, защото друга храна освен кашерна не могат да ядат”, обяснява Голденберг.

Повечето от храните, които той използва, са внос от Израел или Европа, но част от тях са произведени във фабрика в Пловдив. “Фабриката се кашира, прочиства се от некашерни продукти и прибори и равин наблюдава и контролира процеса на производство”, разказва собственикът на Kosher Coffee. В кафенето също се предлага еврейско мляко, доено в присъствието на равин.

Според проучване на маркетинговата компания Mintel на американския пазар 62% от хората смятат кашерната храна за по-добра от обикновената, 51% я смятат за по-здравословна и полезна за отслабване и само 15% я купуват по ре-

лигиозни съображения.

“Лекарите вече са установили, че когато смъртта на животното е болезнена, организъмът му изпуска вредни токсини”, обяснява Шломо Голденберг. Той напомня още, че кашерното месо трябва да бъде напълно обезкървено, защото в Тората пише, че кръвта е душата на животното. “Установено е, че кръвта, която остава в месото, е вредна и по здравословни причини”, допълва Голденберг. Други плюсове, които хората ценят в кашерната храна, са строгото наблюдение, естествената обработка и контролът на съставките.

Полезна или не, по света кашерната храна се продава почти толкова добре, колкото биопродуктите. Тя може да е мода, може да е поредната диета или да удовлетворява религиозни потребности, но същественото е, че става дума за строги правила и още по-строг контрол, на който хората се доверяват, защото не е чиновнически, а духовен. Никой равин няма да си позволи нехайство в изпълнение на свещените си задължения. Във всички случаи еврейската култура ни показва за пореден път, че хората са съчетание от дух и тяло. И че е възможно тези две противостоящи си начала по най-рационален начин да донесат дивиденкти.

Теогора Мусева

*Кашер кафе за вашата гуша